BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

savaş yolu

19

HAFTALIK GAZETE

4 Ağustos 1979

Yıl: 1 10 TL.

ALİ İHSAN ÖZGÜR (1954—...)
KATİLİ YAKALANDI

Can güvenliği için MHP kapatılmalı!..

Yığınlar faşizmin çirkin yüzüyle karşı karşıya

Yurdun her köşesinde faşist odakların dağıtılması için eylemler yükseliyor

10 Temmuz Salı günkü Milliyet gazetesinde, tam sayfa, 8 sütun üzerinden şimşir harflerle verilmiş bir haber, Türkiye'de büyük bir dalgalanma yarattı: **«İpekçi'nin katili yakalandı»**. Haber, bir süreden beri, hakkındaki suç dosyaları kabarmış olan, önemli cinayetlerin, olayların hemen tümüne bulaşmış durumdaki MHP'yi de baştan başa dalgalanırdı. MHP başlarının, İpekçi'nin katilinin yakalandığını daha önceden haber aldıkları, son günlerdeki telaşlarının bundan olduğu anlaşıldı. Temmuz'un 10'unda, MHP'nin parlamenter olmayan yöneticileri, daha önce yayınladıkları tüm yetkilerin orduyu devrini isteyen bildiri yüzünden Ankara'da 6. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandılar ve dosya Sıkıyönetim Mahkemesine gönderildi. Cumhurbaşkanı'nın, MHP'yi de içeren «partiler arası diyalog» istemine, Hükümetin, özellikle Başbakan'ın MHP'yi yasal bir güç olarak görme ve suyu fazla bulandırma çabalarına rağmen MHP yan örgütleriyle birlikte giderek köşeye sıkışıyor, bunca aydır, hatta yıldır, faşist terör ve tırmanışa yataklık yapan, yasal şemsiye sağlayan bu yapı, her yeni olayda biraz daha çözümsüz duruma giriyordu.

11 Temmuz'da İpekçi'nin katili olarak yakalanan Mehmet Ali Ağca güzel ezberlenmiş saçma sapan ifadelerle «İpekçi'yi bu düzeni savunduğu için öldürmek istedim» diyor. Kendisinin hiç bir örgüte bağlı olmadığını, bağımsız terörist» olduğunu, terörizmi çok sevdiğini, hatta okuluna gitmek istediğini, Abdi İpekçi'den -sonra, olanak bulursa ABD ve Sovyet konsoloslarını, Halit Narin ve İbrahim Bodur'u da öldüreceğini açıklıyordu. Ağca'nın suç ortağı ile, açıklama yapan İstanbul Emniyet Müdürü ise, Ağca'nın İpekçi'yi öldürürken kullandığı tabancayı MHP binasına bıraktığını, cinayetin MHP'de planlandığını ipuçları verdiler. Ama ertesi gün, bir ikisi bir yana, büyük trajlı renkli basının tümü, hatta Milliyet gazetesi, Ağca ve İpekçi cinayeti ile MHP bağlantısını kurmaktan -yetkililerin açıklamalarına rağmen- kaçınıyor, katili manyak bir kişilik olarak gösterme çabalarına girişiyorlardı.

Aynı gün, İstanbul Paşakapı Cezaevinde 6 cinayetten sanık olarak yargılanmakta olan Ülkücü Veli Can Oduncu ve çete arkadaşları, cezaevinde Maden-İş üyesi bir işçiyi solcu olduğu için öldürdüler, üç işçiyi de ağır yaraladılar. MHP'nin, kanat gerip, sırtını sıvazlayıp sokağa saldığı katiller, cezaevlerinde bile cinayetlerini sürdürüyorlardı. Yine aynı gün Atatürk Eğitim Enstitüsünde Ülkücülerin kürsü altına koydukları bombanın patlamasıyla bir TÖB-DER li öğretmen öldü. Olayların bu derece yoğunlaşması, özellikle Abdi İpekçi'nin katilinin bulunduğunun açıklanması, Skaylab histerisini, Skaylab çılgınlığını bir ölçüde de olsa hafifletebildi. Yoğun bir propaganda ile kapitalist dünya kamuoyunun dikkatlerinin çevrilmek istendiği, ABD'nin Skaylab uzay kapsülünün dünyaya düşmesi olayı Türkiye'de, bir an için ikinci planda kaldı. Emperyalist propagandanın en belirgin örneklerinden olan Skaylab olayı, dünyaya düşerken can kaybı yaratması olasılığının 600 milyonda bir olduğu SSCB tarafından açıklanan bu teknolojik olay, ABD'ye hayranlık ve ABD'nin büyük bir başarısı olarak yansıtılmak istenirken, Türkiye'de, kamuoyunda yaratılan yapay heyecana rağmen, gözlerin faşist terör ve MHP'den ayrılması pek başarılamadı. Ancak bunun da bir çaresi bulunacaktı. Türkiye'de tüm gözlerin MHP'ye döndüğü ve **«MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın»** isteminin yaygınlaştığı, kökleştiği, büyük bir hareketlilik gücü kazandığı bir sırada, yeni bir olay gözleri üç gün kadar çok değişik bir noktaya çekti.

Mısır Büyükelçiliğine baskın ve bir provokasyon

13 Temmuz günü, dört silahlı kişi Ankara'daki Mısır Büyükelçiliği'ni basarak içerdekilerin tümünü rehin aldılar. Sözde gerillalar, dışarıya ulaştırdıkları bildiride hareketlerinin Mısır'ı protesto amacı güttüğünü, istemlerinin Filistin halkının Türkiye hükümeti tarafından tanınması, İsrail ve Mısır ile diplomatik ilişkilerin kesilmesi, Mısır'da tutuklu bulunan altı kişinin serbest bırakılması olduğunu ilettiler. Kendilerine «Filistin Devriminin Kartalları» adını verdikleri, Suriye denetimindeki El Saika'nın terörist kolundan oldukları ilk gelen haberler arasındaydı.

FKÖ'nün Türkiye'de büro açmaya hazırlandığı ve Hükümetin FKÖ'ye karşı politikasının olumlu bir çizgi izlediği bir sırada, öte yandan Türkiye'de faşizmin yasal dayanaklarının suç sınırını çoktan aştıkları, artık kendilerini kimselerin koruyamaz hale geldiği ve tüm gözlerin MHP ile yan örgütlerine döndüğü bir dönemde, Mısır Büyükelçiliği baskını tam bir provokasyon, en azından dikkat dağıtma eylemi olarak görünüyor, çeşitli tutarsızlıkları dikkati çekiyordu. 14 Temmuz Cumartesi günü, tüm gazeteler ve haberler tam sayfa, tam saat Gerillalar olayıyla ilgiliyken, Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelen MHP ile ilgili haberler, Politika gazetesi sütunlarından başka bir yerde yer bulamıyordu. Bu haberlere göre İstanbul Savcılığı MHP Şişli ve Fatih Gençlik kolları ile Ferhat Tüysüz cinayetlerinin MHP ile ilgili olduğunu bildirmiş, Adana Savcılığı cinayet suçundan aranan 4 kişinin MHP binasında elegeçtiğini Başsavcılığa haber vermiş, Zonguldak Savcısı MHP-ÜGD işbirliğinin açık ve kesin olduğunu rapor etmiş. Ankara savcılığı MHP Genel İdare kurulu bildirisi hakkında başsavcılığa başvurmuştu.

Mısır Büyükelçiliği baskını sürerken, kendi istemiyle Ankara'ya arabuluculuk yapmaya gelen 4 kişilik FKÖ yetkili heyeti, baskını ve eylemi onaylamadıklarını eylemle hiçbir ilişkileri bulunmadığını açıkladılar, olayın bir provokasyon olabileceği yolundaki kanıları pekiştirdiler.

15 Temmuz Pazartesi günü, FKÖ'nün arabuluculuğu ile, 45 saattir süren Mısır Büyükelçiliği işgali sona erdirildi ve rehineler, Hükümetin açıklamasına göre, koşulsuz ve ödünsüz serbest bırakıldı. Ancak eylemin bir garip yanı olduğu gerillaların tutumlarından, eylemi sona erdirirken, onca saat rehin tuttukları Mısır Büyükelçisi ve diğer bazı elçilik üyeleriyle sarılıp öpüşmelerinden, poz verişlerinden hemen görülüyordu. FKÖ yetkilileri, eylemin sona erdirilmesinden sonra: «Sonuçtan sadece CIA memnun olmadı» dediler. Çoğu kaçmaya çalışırken kazayla düşen birkaç kişi dışında fazla kimsenin hayatına mal olmayan olayın, çok büyümeden, çok kan dökülmeden sona ermesi, bir yandan Hükümetin durumunu güçlendirirken öte yandan da, gözleri ve dikkatleri MHP'den başka bir noktaya çevirmekte çok başarılı olmuştu.

Hükümetin bu olaydan prim sağlayabileceğini düşünen AP lideri Demirel de, CIA gibi sonuçta memnun olmayanlar arasındaydı. Kendine has üslubuyla, bir havanda su dövme tartışması başlatmakta gecikmedi. İçişleri Bakanı Güneş'in, olay sona erip gerillalar teslim olduktan sonra gerillalarla kucaklaşıp onları öptüğünü ileri süren Demirel, «bir öpücük» ve «kucaklaşma» tartışması başlattı. Gerici-faşizan eğilimli basında ve genel olarak tekelci basında günlerce sürdürülen «öpüşme» tartışmasına İçişleri Bakanını korumak üzere Başbakan Ecevit de karıştı. Faşist terör sürüp giderken, MHP unutulmaya, daha doğrusu unutturulmaya devam ederken, yetkililer öpüşme-kucaklaşma tartışmalarını sürdürmekten hiç utanç duymadılar. Hatta bu tartışmaları sürdürmeye, gözleri temel sorunlardan çevirmeye büyük özen gösterdiler.

MİSK olayı ve sonrası

18 Temmuz günü gazetelerde artık kanıksanmış bir haber tek sütundan veriliyor. Ankara'da Bahçelievlerde bulunan MİSK Eğitim Sitesi garajına bomba konduğu, bombanın patlaması sonucunda MİSK'teki bir kişinin öldüğü, bir kişinin de yaralandığı bildiriliyordu. Bu haberin gazetelerde çıktığı gün, MHP sözcüsü Hergün gazetesinde -normal bir zamanda böyle bir haber üzerine sekiz sütun manşet çekerek büyük yaygara koparacak Hergün'de- haberin hiç yeralmaması dikkati çekti. Ertesi gün, MİSK'te patlayan bombanın dışardan atılmadı-

ğı, içerde yapılırken kazayla patladığı resmen açıklanınca, bardağa son bir damla daha doldu. Bu olayla bağlantılı olarak, olaydan sonra MHP'ye sığınan bazı suçluları yakalamak için MHP Genel Merkezi aranırken, MİSK yöneticileri hakkından da tutuklama kararı çıkarıldı. Suç dosyasına yeni ve kimselerin üzerinde susamayacağı apaçık bir kanıt daha eklenmişti.

O günlerde, bir başka önemli olay, üzerinden fazla durulmadan geçti. Bir süre önce 16 üyesinden 5'i yakalanmış olan «Linç Osman Çetesi»nin lideri Hamdi Altınezen, cezaevinde şişlenerek öldürüldü. Hamdi Altınezen'in malikanede konuşması MHP'nin işine gelmiyordu, temizlenmesi gerekiyordu. Zaten çetenin bir başka üyesi daha önce temizlenmişti. Hatırlanacağı gibi çete uzun süreler, evlere hırsızlık için girmiş ve girdiği evlerdeki kadınlara, evin diğer fertleri önünde tecavüz etmekle «ün» yapmış, daha sonra yakalanmış, çete üyelerinin Pendik Ülkü Ocaklarına kayıtlı oldukları anlaşılmış, çetenin elebaşlarından yakalanamayan biri Gebze yakınında, tanınmasın diye cesedi yakılmış olarak bulunmuştu. Faşist terör şebekeleri artık, üyelerinin veya kullandıkları kişilerin «konuşmalarından» korkuyorlardı.

Hemen ardından, gözler bir kez daha MHP'ye dönmüşken Türk Mafyasının patronlarından, silah kaçakçılığı işlerinin büyüklerinden Baba Hüseyin Uğurlu ortadan yok oldu. Daha sonra anlaşılacağı gibi, Uğurlu'nun ortadan yokolmasıyla, MHP Genel Başkanı Türkeş.in ailesiyle birlikte yurt dışına çıkması, hemen hemen aynı döneme rastlıyordu. Bunun sadece bir rastlantı mı olduğu sorusu çoğu kafaya takıldı.

MHP'nin dosyaları

Artık MHP'nin suç kanıtları o kadar ortadaydı ki, tartışma noktası MHP için başsavcılıkta kaç dosya olduğuna kaydı. Sonbaharda emekli olduktan sonra AP'den senatör olacağı söylentileri iyice yaygınlaşan, AP eğilimi ve sol düşmanlığı kesinlikle bilinen Cumhuriyet Başsavcısı Kazım Akdoğan, MHP hakkında bağımsız bir dosya bulunmadığını ileri sürerken, Adalet Bakanı Başsavcılıkta MHP hakkında en az altı dosya var açıklamasını yaptı. Ancak aynı gün Sıkıyönetim komutanlığının MHP ile ilgili olarak Başsavcılığa başvurusu üzerine Akdoğan ağız değiştirmek «sözlerim yanlış anlaşıldı, MHP hakkında 6'dan da fazla dosya var, ama bunlara ancak Adli tatil sonrasında bakılabilir» demek zorunda kaldı. O sıralarda Yenimahalle Cumhuriyet savcısı «Bildiğim kadarıyla MHP hakkındaki dosyalar benim boyumu aştı» diyordu. Bu tartışmalar yapılırken MHP'nin dosyaları, her gün biraz daha kabarıyordu. MHP'nin siyasal parti olma niteliğini çoktan kaybettiğini bilmeyen kalmamıştı. Bazı ilerici parlamenterler bunu açık açık söylemekten çekinmezken ve bizzat MHP'liler «sorun bizim için herşeyden önce meşruiyet sorunudur» diyerek yasa dışına düştüklerini kabul ederlerken, Başbakan Ecevit, 22 Temmuz Pazar günü Ağrı ve Erciş'te temel atma törenlerinde, MHP-ÜGD kapatılsın diye bağıran, halkımızın bu en acil istemini haykıran yığınlara «MHP, ÜGD kapatılmış ne olacak? Biz bu işin kaynağına iniyoruz» cevabını veriyor, daha sonra da MHP ve ÜGD'yi aklayarak, basit, suç aletleri durumuna düşürerek, «asıl suçlu onları yöneten Demirel»dir, diyordu. Bu arada, CHP Genel Sekreter yardımcısı Orhan Birgit faşist terör örgütlerinin arkasında MHP'nin bulunduğunun açıklık kazandığını belirtiyor, CHP milletvekili Süleyman Genç «Kapatma davası açmak için daha ne beklendiğini» soruyor, CHP'li ilerici, demokrat parlamenterler aynı soruyu tekrarlıyorlardı.

MHP cinayetlerle, ilgisi olmadığı, «gadre uğradığı» havasını yaygınlaştırmaya çalışırken, bardağı taşıran son damla geldi. MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Kazım Ayaydın ve MHP'li militan Gürsel Başdemir, Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürlerinden, aynı zamanda, SAVAŞ YOLU'nun SAVAŞ YOLU daha çıkmadan hunharca öldürülen yazışleri müdürü Ali İhsan Özgür'ün katilleri olarak yakalandılar. Böylece MHP'nin suç dosyasına yeni ve reddedilmez bir kanıt daha ekleniyordu.

Bu son derece karmaşık, son derece karanlık suç dosyasının artık gözlerden gizlenemez, tozlu arşiv raflarına kaldırılamaz olduğu bu günlerde, Alpaslan Türkeş'in turizm yapma tutkularının kabarması ve soluğu yurtdışında alması dikkati çekti.

Yığınlara yeni yükler ve yığınların seslenişi

MHP'nin köşeye iyice sıkıştığı günlerde ortalama yüzde 8 civarında yeni bir devalüasyon, Türk parasının değerini bir kez daha düşürdü ve yeni fiyat artışlarına yol açtı. Yine aynı günlerde, Doğu'da, «toprak reformu» adı altında başlanan işlemlerin köylüye hiçbirşey vermediği, ağaların, büyük toprak sahiplerinin lehine dönmüş bulunduğu açıklandı.

Hayat pahalılığı dayanılmaz boyutlar alırken resmi olmayan yeni zamlar birbirini izlerken, yığınların bu gidişe «dur» deme istemleri kabarıyor, bunun odaklaştığı nokta, «Faşist yuvaların dağıtılması, can güvenliğinin sağlanması» istemi oluyordu. Ecevit'in seçim öncesinde çıktığı gezilerde meydanları dolduran halk bu istemi haykırıyor, gençler, çeşitli yerlerde faşizmi protesto eylemleri yapıyor, MHP ve benzeri faşist yuvaların kapatılması, dağıtılması faşist terörün sona erdirilmesi yolundaki istem, gelecek günlerde, büyük antifaşist eylem ve patlamaların habercisi olarak büyüyordu.

Ağustos'un ikinci yarısı, faşizmin ve faşist odakların en çirkin yüzleriyle açığa çıktığı ve geniş halk yığınlarının bu çirkin yüzü en somut biçimiyle görmeye başladığı bir dönem oldu.

MHP, ÜGD kapatılırsa ne olacak?

SON günlerde peşpeşe ortaya çıkan kanıtlar, yakalanan suçlular, katiller, Türkiye demokrasi güçlerinin bunca zamandır tekrarladıkları, sergiledikleri, haykırdıkları ve uğrunda savaştıkları bir gerçeği bir kez daha gözler önüne serdi: Türkiye'de anarşi denilen olay faşist tırmanıştır. Ve faşist terör ve cinayet şebekeleri, gizli örgütler, ihtiyaçları olan yasal şemsiyeyi, yasal kılıfı, onlara bu şemsiyeyi sağlamaya çoktan kararlı MHP ve yan örgütlerinde bulmaktadır.

İŞTE Türkiye demokrasi güçleri, bu belirlemeden hareketle «MHP, ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» belgisini ortaya attılar. Faşizmin MHP'den, ÜGD'den ibaret olmadığını en iyi bilenler kuşkusuz onlardı, Komünistler, sosyalistler, ilericiler, işçi sınıfının yolunda ilerleyenlerdi. Kuşkusuz MHP'nin, ÜGD'nin, bu yasal kılıflı örgütlerin ardında, onlarla çeşitli bağlantılar içinde gizli terörist örgütler ve hepsinin de ardında emperyalizm ve tekeller vardı. Tutarlı, kararlı bir antifaşist savaşım, ancak antiemperyalist, antitekel savaşımla birlikte, tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği ile yürüyebilirdi. Bunlar bilinmeyen ve uğrunda savaşılmayan gerçekler değildi.

NE var ki, faşist cinayetler ortaya serildikçe, Doğan Öz'lerin, Bedrettin Cömert'lerin, Abdi İpekçi'lerin ve Ali İhsan Özgür'lerin katilleri yakalandıkça, katillerin MHP ve ÜGD ilişkileri en kör gözlerin bile görebileceği biçimde ortaya serildi. Türkiye emekçi halkı, milyonlar, «MHP-ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» belgisini içten benimsemeye, bu istemi yükseltmeye başladılar. Denebilir ki antifaşist bilinç, somut olayların dayatmaları karşısında ilk kez yığınlara bu boyutlarda mal oluyor yaygınlaşıyordu. Ama faşizm olgusu ve bunca kabarık suç dosyası karşısında hâlâ ikircimi, suskunluğu, ürkekliği ve niyetsizliği elden bırakmayan CHP ağırlıklı hükümet ve Başbakan'ın, milyonların bu en güncel istemi karşısındaki tutumu «MHP, ÜGD kapatılırsa ne olacak? Biz işin köküne ineceğiz» oldu.

İŞİN köküne inebilmek için dalları görmek gerek. Yığınlar, on milyonlar, emekçi halk, bugün herşeyden önce CANGÜVENLİĞİ istiyor. Faşist yuvaların dağıtılmasıyla, bunca cinayetle ilişkili olduğu artık saptanmış bulunan MHP'nin ve yan örgütlerinin kapatılmasıyla, halkın bu birincil ve en haklı isteminin cangüvenliğinin sağlanmasında önemli bir adım atılacaktır. MHP ve yan örgütlerinin kapatılmasıyla bu faşist odakları halka karşı vurucu güç olarak kullanan, en gerici, en şoven, en eli kanlı tekelci kesimler büyük bir darbe yemiş olacaktır. MHP'nin ardında, emperyalizmin gizli servisleriyle birlikte, işbirlikçi tekelcilerin ve onların silah kaçakçısı, döviz kaçakçısı bir takım hizmetkârlarının, Mafya babalarının bulunduğu, son günlerin olaylarıyla bir kez daha kanıtlanmaktadır. MHP'nin ve yan örgütlerinin kapatılması bunlara bir darbe olacağı gibi, demokrasi güçleri açısından da büyük bir ileri adım olacaktır.

ÖTE yandan emperyalist güçler, TÜSİAD'ın tekelci başları, «Bu hükümetin işini bitireceğiz, yeni bir hükümet kuracağız» diyen Koç'lar, Sabancılar, MHP'nin sanık sandalyesine oturtulmasını engellemek üzere eyleme geçmişler, bastırmaya başlamışlardır.

Böyle bir ortamda CHP ağırlıklı hükümet ve Başbakan, 45 milyonun en acil istemine kulak tıkar, hâlâ faşizmle uzlaşma yolları arar, yasa dışına çoktan düşmüş MHP'ye yasallık gömleği giydirmeye veya «köke iniyoruz» savsaklamasıyla halkımızın dikkatini suç yuvaları üzerinden çekmeye çalışırsa, tarih önünde, halkın önünde suç ortağı durumundan kolay kolay kurtulamayacaktır.

FAŞİST terörün durması, hergün yeni bir gencin, bir emekçinin bir işçinin, bir ilericinin, bir aydının, bir İpekçi'nin, bir Ali İhsan Özgür'ün öldürülmemesi için, can güvenliği için,

MHP kapatılmalı, faşist yuvalar dağıtılmalıdır.

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. BİLEN

Bizim Radyo ve TKP'nin Sesi radyoları TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ.Bilen'le yapılan sorulu—cevaplı bir konuşmayı 21 Temmuz'da "DEMEÇ""başlığı ile yayınladı Günümüzün önemli konularına değinen bu "DEMEÇ"i aynen yayınlıyoruz

"DEMEÇ"

Soru: Memlekette faşist tırmanışa karşı savaş bugün hangi evrededir?

İ. BİLEN: Memlekette bunalımlar daha da derinleşiyor. Emperyalizm bölgemizdeki, ülkemizdeki baskılarını artırıyor. Bunlar, faşist tehlikeyi daha da yoğunlaştırıyor. Bununla birlikte faşizmin vurucu güçleri, MHP ve yan örgütleri, faşist saldırının bu odakları, giderek yalıtlanıyor. İpekçi'yi vuranlar ortaya çıktı. Bunlar MHP'lidir. MHP'nin sözde sendika örgütü MİSK gerçekte faşistlerin silah deposudur. İşçilerden zorbalıkla alınan keseneklerle Ülkü Ocaklı faşist Bozkurtlar besleniyor. Bütün bunlar kanıtlanmış gerçeklerdir.

Böylelikle MHP'nin faşist kimliği, caniler yuvası olduğu gerçeği gizlenemez olmuştur. Ama MHP'yi aklama, savunma girişimleri var. MHP ile diyalog politikası isteyenler var. Bütün bunlar, gerçekler, olgular karşısında iflas ediyor. Günümüzde işçi sınıfının, halkımızın bu faşist partiye karşı nefreti, tepkisi daha da artmıştır. Faşistlerin başı Türkeş'i her gittiği yerde halk artık, taşla, sopayla kovalıyor. Bu gelişmeler gösteriyor ki faşist tırmanışı geriletecek güçler var, olanaklar var. Bu güçleri **«MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın»** istemiyle ortak savaşa çekmek günceldir. Komünistler bu amaçla bütün ilerici güçlerle, MHP'ye karşı olan, can güvenliği isteyen herkesle eylem birliği yapmaya hazırdır. TKP bunun için savaşıyor.

Soru: Can güvenliği belgisinin bu savaştaki rolü nedir?

İ. BİLEN: Can güvenliği istemi, yığınların yakıcı, güncel istemlerinin başında geliyor. Hergün en az üç yurttaşımız faşist kurşunlarla can veriyor.

Eli kanlı faşist çeteler, ana karnındaki bebeden seksenlik nineye kadar ayırımsız tüm yurttaşları ateş altına almıştır. CHP ağırlıklı Hükümet kurulduktan sonra da faşist terör durmadı. Hele, sıkıyönetimlerle halkın can güvenliğini sağlama savı gürültüyle çöküyor. Terör daha da tırmanıyor. Bu nedenle can güvenliği belgisi, iş, ekmek, özgürlük, ulusal bağımsızlık istemleri gibi yığınlara malolmuştur. TKP, bu istemin nasıl gerçekleşeceğini gösteren tek partidir. Halk birleşir, örgütlenir, savaşırsa kendi can güvenliğini kendisi koruyabilir. Böylesi bir belgi, en geniş güçlerin eylem birliği için temel oluşturuyor. Bunu sağlamak zorunluktur. Bu, «MHP kapansın» savaşımıyla bağlıdır. Küçük burjuva yalpalamalar, oportünizm, böylesi durumlarda daha açık ortaya çıkıyor. Kimileri can güvenliğini hükümetten, sıkıyönetimden bekliyor. Kimileri de halkın can güvenliğini sağlamayı, üç-beş silahlı serüvencinin bekçiliğine bırakıyor. Ya da, can güvenliği için yapılan eylem birliği örgütlenmelerini, silahlı ayaklanma örgütleri gibi çarpıtıyor. Her iki sapmada halkın gücüne inanmamakta birleşiyor. Hepsi de halkın savaşlarına öncülük etme, onları örgütleme ve en geniş güçlerin eylem birliğini gerçekleştirme görevini, bu savaşı atlıyor.

Soru: «Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye» adlı broşürde de bu tür bir çarpıtma var. Bu broşürde sizin de sık sık adınız geçiyor. Parti belgelerimizden alıntılar yapılıyor. Bu broşürün vardığı sonuçlar işçi sınıfına, devrimci hareketin çıkarlarına uygun düşüyor mu?

İ. BİLEN: Hayır, kesinlikle değil. Bu kitapçıkta ileri sürülen tutum, çıkarılan sonuçlar, partimizin Marksizm - Leninizm temeline dayalı politikasına ters düşüyor. İşçi sınıfını serüvene sürüklemek anlamını taşıyor. Partimizin bugünkü savaş görevlerini yerine getirmesini, halk yığınlarını daha da çetin savaşlara hazırlamak çabalarını baltalıyor. Bunu da dürüst olmayan bir yöntemle yapıyor. Özellikle parti sempatizanlarına, devrimci gençliği, partimize umut bağlayan aydın çevreleri şaşırtma amacı güdüyor. Adı geçen broşür, benim adımı, parti belgelerini, kendi özel görüşlerini yayabilmek için bir kalkan olarak kullanıyor. Bu görüşleri savunan yurt dışındaki bir gazetenin, partimizin birliğine karşı dolaylı saldırıya geçtiği görülüyor. Bunların, çok geçmeden, ardına gizlendikleri kalkanları bir yana atmaları, açıkça saldırıya geçmeleri hiç de şaşırtıcı olmayacak. Bütün çarpıtmalara ve küçük burjuva dedikodularına karşı uyanık olmak, kesin tutum almak gerekiyor. Egemen çevreler, bulanık suda balık avlamak istiyor. Partimizin savaş rotasını doğrulukla yayan merkez organına, onun yolunu izleyen yayınlara bakmak; yolu şaşırtmamak için pusula budur.

Soru: İçinde bulunduğumuz savaş döneminde Leninci parti normalarının savunulması ne gibi bir önem taşıyor?

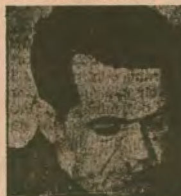
İ. BİLEN: Partimiz, ideolojik savaşın düzeyinin yükseltilmesini öne koyuyor. Güçlenme sürecinde ortaya çıkan tüm zorluk ve eksikliklerin giderilmesi için savaşıyor. Kadrolarımızın bu dönemde Leninci savaş niteliklerini daha geliştirmek zorunluktur. Bunun için parti sıralarının arılığı ve proleter bileşimin daha da güçlendirilmesi büyük önem taşıyor. «Fabrikalar kalemizdir» belgisi gündemdedir, gündemden hiç inmiyor. Savaşların içinden, proletarya yataklarından partimize yeni güçler akıyor. En başta bunları örgütlemek bu kaynağı iyi değerlendirmek, köyde örgütlenmek. Bunun yanı sıra, kariyerist, küçük burjuva ögeleri değil, ancak kendini proletaryanın savaşına vermiş aydınları partiye almak. Bütün bunlar, kadro politikamızın belkemiğidir. Çetin savaşlar içindeyiz. Bu savaşlar daha da sertleşiyor, sertleşecektir. TKP'nin Leninci birliğini var güçle savunmak, güçlendirmek, utkumuzun anahtarıdır.

TKP Merkez Komitesi, 9 Temmuz 1979 günü bir çağrı yayınladı. Bu çağrıyı Bizim Radyo yayınlarından aktararak veriyoruz

TÜRKİYE'de ekonomik, sosyal, politik konumlar derinleşiyor. Bu süreç parlamentoda, Hükümette, burjuva partilerinin içinde ve arasında, toplumun her alanında artan çelişkilerle yansıyor. Bununla bağlı olarak emperyalizmden destek alan faşizm tehlikesi artıyor. Hükümet halkımızın en güncel istemlerine bile yanıt getiremiyor. En başta can güvenliğini sağlayamıyor. Emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin dayatmalarına boyun eğiyor. Bunalımın yükünü işçi sınıfının, emekçi yığınların sırtına yüklüyor. Kürt halkı üzerinde ulusal baskıyı artırıyor. Hazırlanan antidemokratik zorbalık yasaları, olağanüstü hal yasaları bu amaca yöneliktir. Hükümet iki yüzlü tutumuyla, Natoculuk, sıkıyönetimcilik ve kemerleri sıkma politikasıyla halkın desteğini yitiriyor, gücünü tüketiyor. Bu politika AP'nin, faşist MHP'nin güç toplamasına; gerici partiler içinde faşistlerle işbirliği yanlılarının güçlenmesine; onların Elverdiler, Türünler gibi en koyu militarist çevrelerle daha sıkı bağlanmasına olanak veriyor. Bu çevreler, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin en terörcü kesimi, açık diktatörlüğünü kurmak, bu yolla emperyalizmin ülkemiz üzerindeki hegemonyasını daha da perçinlemek çabasını güdüyor. Bu amaçla askerici faşist bir darbenin ortamını olgunlaştırıyor. Bunun yanısıra, egemen çevreler burjuva partilerinden geniş tabanlı bir hükümet çatıştırmak; işçi sınıfına, halkımıza karşı böylesi bir saldırı cephesi oluşturmak istiyorlar. İşbirlikçi tekelci burjuvazinin bu taktikleri, bu politikası bozulabilir. Faşist tehlike önlenebilir. Ülkemizde faşist tırmanışı durduracak güçler vardır. Türkiye işçi sınıfı, emekçi yığınlar, artan bir aktiflikle antiemperyalist-antifaşist eylemlere katılıyorlar. Kocaeli, İzmir, Manisa, İskenderun'daki yığın çıkışları, İstanbul'da, öteki sıkıyönetim bölgelerindeki protesto eylemleri, Söke tarım işçilerinin şanlı direnişi, yiğit soda işçilerinin Mersin - Ankara yürüyüşü, halkımızın Nato'ya, emperyalist baskılara, faşist saldırılara, sıkıyönetime, tekellerin sömürüsüne karşı yükselen tepkisini yansıtıyor. İçinde bulunduğumuz dönemde yarım milyon işçi toplu sözleşmeler nedeniyle yerli yabancı tekellere karşı daha da kesinleşen bir sınıf savaşı eşiğinde bulunuyor. İşçi sınıfının bu savaşları ulusal bağımsızlık ve ileri demokrasi savaşımıza yeni olanaklar açacaktır. Bu durumda Ekim ayındaki seçimlerde, politik-toplumsal çelişmeleri keskinleştirecektir.

Türkiye Komünist Partisi yığınların savaşlarının ön sıralarında yürüyor. TKP'nin programı, Leninci politikası, bu savaşlar içinde yığınlara mal oluyor. TKP, halkımıza bunalımdan çıkış yolunu gösteriyor. Tüm ulusal demokratik güçlerin Cephe Birliği'nin kurulması, önümüzdeki aşamada İleri Demokratik Devrimin utkusunu sağlayacaktır. Ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalımdan doğan tehlikeye karşı koymak da, bunalımın yarattığı olanakları ileriye yönelik devrimci amaçlar için kullanmak da, en başta işçi sınıfının, tüm ulusal demokratik güçlerin, güncel görevler çevresinde eylem birliği kurmasına bağlıdır. Özellikle sol güçlerin eylem birliği yığın savaşlarının yükselmesinde, güçler oranının değişmesinde önemli bir etkendir. TKP yığınların savaşlarında yer yer gerçekleşen eylem birliğine büyük değer biçiyor. Türkiye Komünist Partisi, TİP, TSİP'si üyelerinin, CHP li yurtseverlerin, Kürt demokratlarının, öteki devrimci güç-

Devamı 13. Sayfada

BARANER'İ ANIYORUZ

Ölümünün 11. yılında, 12 Ağustos 1968'de yitirdiğimiz, işçi sınıfımızın savaşeri Reşat BARANER'i saygıyla anıyoruz.

Uzun yıllar Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Büro üyesi olarak çalışmış, Parti Sekreterliği yapmış olan Baraner'in anısı ve bundan 35 yıl önce, Ankara Garnizon Mahkemesi önünde «Biz Türkiye'de gerçek bir demokrasi istiyoruz. Türkiye Komünist Partisi serbest bırakılmalıdır» diyen sesi, savaşımımıza ışık tutuyor.

Emekçi kadınlar, işsizliğe pahalılığa, yoksulluğa faşist tehlikeye ve emperyalist bağımlılığa karşı haklı seslerini duyurmak için yürüdüler

İzmit'teki miting öncesinde tüm kadınların yanısıra Meral Taygun ve Sennur Sezen de arandılar

"ENGELLER AŞILACAK, İKD AÇILACAK"

'Yürüyoruz 500 kadın Ankara'nın yollarında verilecek kavgamız var Demokrasi saflarında'

Karanfiller atıldı pencerelerden

Uluslararası Çocuk Yılı'nda analarının örgütü, İlerici Kadınlar Derneği kapatılınca çocuklar da haykırdı: «İKD açılsın!..»

Yeni gelinle damat da yüzlerce ilerici, demokratla birlikte yola çıkanları uğurlamaya geldi

YÜZYILLARDIR, egemen sömürücü güçlerce sadece kâr ve oy kaynağı ola rak görülmüş, bilinçsizlikle - rinden yararlanılmış emekçi kadınlarımızın, işsizliğe, pa - halılığa, yoksulluğa, faşist tehlikeye, emperyalist bağım lılığa karşı haklı sesini du - yurmak için...

İKD'yi yasaklamanın ger - çekte emekçi kadınlarımızın ve çocuklarımızın çilesinin ar tarak sürmesini sağlamaktan başka bir işe yaramayacağı - nı açıklamak için...

Herkese bir anası olduğunu ve onların çilesinin sürmesi - ne sessiz kalmamaları gerek tiğini hatırlatmak için yürü- yoruz» diyen 500'ü aşkın ka- dın, İzmir'den İzmit'ten yol - lara çıktılar. Bursa'da bulu - şup Başkent'e, Ankara'ya yü rüdüler.

İstanbul Sıkıyönetim Komu tanlığınca gerekçesiz olarak kapatılan İlerici Kadınlar Derneği'nin kapatıldığını biz zat Başbakan'dan sormak için, demokratik örgütlerin değil, cinayet yuvalarının, MHP'nin ÜGD'nin kapatılma sını istemek için yürüdüler.

İstanbul - Kocaeli il sınırın dan yola çıkanlar, Gebze'de, İzmit'te çıkarılan engelleri aştılar, Bursa'ya, Bursa'da İzmir'den, Balıkesir'den ge - len ilerici kadınlara ulaştı - lar.

İlerici kadınlar gerek yola çıkarken ve gerekse ulaştık - ları kentlerde işçilerin, köy - lülerin, ilerici gençlerin, tüm demokrasi güçlerinin aktif desteğini, dayanışmasını gör düler. Metalurji işçileri, teks til işçileri, banka emekçileri, öğretmenler, gençler, KÖY-KOOP, Ege ve Marmara Köy-Der yönetici ve üyeleri; **«Yürüyoruz 500 kadın/Ankara' - nın yolarında/verilecek kavgamız var/Demokrasi saflarında»** türküsünü dillerinden düşürmeden yürüyenlere bü- yük kolaylıklar sağladılar.

Kadınlar, İzmit'te, Bursa - da, Balıkesir'de, Eskişehir'de mitingler düzenlediler. Bu mi tinglerde, **«Engeller aşılacak İKD açılacak», «Sıkıyönetim - me son»** diye haykırdılar.

«Anaların doğurduğunu, fa şistlerin öldürdüğünü anlattı lar» yolboyu. Çiçekler atıldı kadınlara. Alkışlar yükseldi, balkonlardan, pencerelerden, yol kenarlarından.

Dünyanın çeşitli ülkelerin den, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonundan dayanışma mesajları geldi. Hollanda demokratik kadın hareketinin iki temsilcisi ka- dınların yürüyüşüne katıldı. İzmit polisi iki Hollanda'lı konuğu gözaltına alma teh - diti savurdu.

Demokrat basın, demokrat yazarlar ilerici kadınların bu en haklı eylemine omuz ver- diler. İşçi sınıfına dost bazı kadın sanatçılar yürüyüşe ka tıldı. Tiyatro sanatçısı Meral Taygun İzmit'te düzenlenen mitingde Nazım'ın dizelerini okudu. Ozan Sennur Sezen Ankara'ya yürüdü 500'ü aş - kın işçi, emekçi, aydın kadını mızla birlikte.

Kadınların uğradığı kent - lerin yerel basınında en ö - nemli haber oldu yürüyüş. Tüm yolboyu seferber edildi poliş örgütü eksiksiz.

Kadınların Ankaraya geli - şi ayrı bir olay oldu. Sıkı- yönetimciler kadınları tartak layıp, copladılar. Kadınlar yılmadı. Hükümet yetkilileri ile görüşeceklerini yineledi- ler. İçişleri Bakanı geldi. Ba- kan, İKD sorununu Sıkıyöne tim Eşgüdüm toplantısına gö türeceğine söz verdi.

Türkiye'de ilk kez kadınla rın böyle yürüyüş gerçekleş- tirmesi, ilerici kadınların sa vaşımının daha da büyüye - rek süreceğinin önemli bir göstergesi oldu.

Böylesine zorlu bir eylemi başarı ile sonuçlandıran ka- dınlarımız, örgütlerinin, -ken di tanımlarıyla **«Gözbebekleri İKD'»nin** açılmasını da mut laka sağlayacaklardır. Onla- rın bu savaşımında tüm ulu- sal ve uluslararası demokra- si güçleri yanlarındadır.

Sosyalizmin kazanımları

Sosyalist ülkelerde de fiyatlar artar mı?

Sovyetler Birliği'nde halkın tüketim ihtiyacını karşılamak için kurulan dev mağazalardan biri.

GELİŞMİŞ, azgelişmiş, gelişmekte olan... Tüm kapitalist ülkelerin, emperyalist sisteme dahil tüm toplumların, son yıllarda büsbütün azan ortak bir dertleri var: Fiyatlar başdöndürücü bir hızla artıyor, enflasyon görülmedik hızla tırmanıyor, bu tırmanış engellenemiyor, durdurulamıyor. Ücret artışları fiyatlardaki başdöndürücü hıza ulaşamıyor, çoğunlukla gerisinde kalıyor, böylece en geniş emekçi yığınların satınalma gücü düşüyor.

Emperyalist dünya, 1974'lerde bu onulmaz hastalığın sorumluluğunu petrol üreten ülkelere yükleme çalıştı. Onlar petrol fiyatlarını artırdıkları için fiyat artışlarının ve enflasyonun kaçınılmaz olduğunu savundu, bunun propagandasını yaptı. Böylece emperyalist - kapitalist düzeni temize çıkarmak istedi. Ama aynı dönemde dev petrol tekellerinin ,tröstlerin kârları yüzde 300 oranlarına varmış, üstelik de sanayi ürünlerinin pahalılaşmasıyla, petrol ihracatçısı ülkelere kaşığıyla verilen sapıyla çıkarılmıştı. Yine de ABD'de, Japonya'da özellikle de emperyalist sistem içinde göreceli olarak daha zayıf ekonomiler sayılan Ortak Pazar ülkelerinde, İngiltere, Federal Almanya, Fransa ve diğerlerinde, fiyat artışları istatistiklerde ve grafiklerde yukarı doğru dimdik tırmanan çizgilerle gösterilen boyutlara ulaştı. Ücretlerin ve fiyatların dondurulması politikaları, uzlaşmacı sendikalarla sosyal demokrat hükümetler arasında varılan «toplumsal anlaşma»lar fiyat artışlarına ve ücretlerin bu artışların gerisinde kalmasına deva olmadı. Örneğin Federal Almanya'da hayat, bugün 15 yıl öncesinin iki katı pahalı. ABD'de fiyat artışları dört yılda yüzde 80'i aştı. Fransa'da, özellikle son iki yılda fiyat artışları öylesine başdöndürücü ki Fransa geçtiğimiz yıl, çok uzun zamandır görülmeyen işçi hareketlerine ve toplumsal hareketliliğe sahne oldu. Hele 1979 yazındaki son petrol bunalımı ve zamlarından sonra, şimdi kapitalist dünyada, özellikle Avrupa'da fiyatların birden yüzde 25 civarında artması bekleniyor.

Türkiye'de ise durumu uzun uzun anlatmaya gerek yok. Bırakalım daha uzun dönemi; bırakalım bugün işçilerin, ücretlilerin satınalma gücünün 1963'ün bile altına düşmüş olduğunu ve gerçek fiyat artışlarının çok gerisinde kalarak 1978 yılında, bir yıl öncesine oranla yüzde 20 oranında gerilediğini, 1977 yılı ile bir karşılaştırma bile, kapitalist sistem içindeki az gelişmiş bir ekonominin acıklı durumunu göstermek için yeterli.

1977 yılında ülkemizde ekmeğin fiyatı 300 kuruştu, bugün 600 kuruş. Buğday unu 725 kuruştu, bugün 15 lira. Ortalama koyun eti 60 liraydı bugün 140 lira. Süt 8 liraydı bugün 24 lira. Zeytin 30 liradan 110 liraya, beyaz peynir 40 liradan 130 liraya sabunun kilosu 20 liradan 70 liraya çıktı.

Tekstil ürünlerinde ortalama artışın iki yılda yüzde 150'yi, ısınma masraflarında yüzde 200'ü, kiralarda yüzde 100'ü aştığı rahatlıkla söylenebilir.

Gazetelerde bir haber

Buna karşılık geçtiğimiz günlerde, tüm büyük gazetelerde baş haberler arasında yer alan bir dış haber dikkati çekti. «**Sovyetler Birliğinde 15 yıldır fiyatlarda hiç artış olmadı. Son olarak yapılan fiyat ayarlamalarıyla deterjan, TV, Buzdolabı, elektrikli ev eşyası, mutfak malzemesi süt ve benzeri temel gıda maddeleri fiyatları ortalama yüzde 15-20 civarında düşürülürken, kürk, gümüş, mücevher, otomobil gibi lüks tüketim maları fiyatlarına yüzde 20 civarında artış getirildi...**» Gerçekten de kapitalist bir ülkede yaşayan bir kişinin kolay kolay inanamayacağı bir haber. Ama bu haber doğru; ve sadece Sovyetler Birliği için değil, tüm sosyalist ekonomiler için geçerli.

Somut sayısal gerçeklerin diliyle

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde belli başlı gıda maddelerinin fiyatları on yıldır değişmedi. 5 kilo patates Almanların bu temel gıdası on yıl önce de 0.85 marktı bugün de aynı fiyat. Ekmek on yıldır kilosu 0.52 marktan satılıyor. En iyi tereyağının kilosu on yıldır 10 mark. Dana etinin kilosu ise 9.80 mark. Çeşitli hizmet ve ihtiyaçların fiyatlarında 20 yıldır değişme yok. Kent içi tramvay veya otobüs fiyatı 20 yıldır 0.20 mark. Elektriğin kilovatı 0.08 mark, hava gazının 1 metre kübünün fiyatı 20 yıldır 0.16 mark. Buna karşılık ücretlerde, örneğin 1976 yılında gözlenen artış bir yıl için yüzde 4.6. Fiyat artışı olmadığından bu ücret artışları, emekçinin satınalma gücündeki net bir yükselmeyi ifade ediyor. 1976'da Demokratik Alman Cumhuriyetinde ücret ortalaması 927 marktı. 1979 yılında 1000 mark oldu. Bu ortalama 1955 ortalamasının üç katıdır. Ailelerde çoğunlukla birden fazla kişi çalıştığından, buna göre çıkarılan ortalamalar, ortalama aile gelirinin ayda 2000 bin mark civarında olduğunu ortaya koymuştur. Bu toplama, çeşitli primler ve sosyal yardımlar dahil değildir. Dört kişilik bir aile için, bu toplumsal yardımların toplam 1976 yılında ortalama 610 markı bulmaktadır ve bu çıplak ünite eklenmektedir.

Çekoslovakya'da zorunlu ihtiyaç maddelerinin, besin maddelerinin, hizmetlerin fiyatları kiralar artış göstermediği gibi, zorunlu tüketim maddeleri fiyatlarında yer yer düşmeler de olmuştur. Ekmek, un, makarna, pirinç et, tavuk, yağ, süt, margarin fiyatları 1960'dan bu yana aynı kalırken bazı cins et, yağ, fiyatlarında, şeker, kahve, çikolata, sabun, temizlik malzemesi, bazı cins kadın ve erkek giyimi, kadın çorabı fiyatlarında düşme görülmektedir. Buna karşılık otel, terzi, otomobil fiyatlarında, bazı lüks maddelerin fiyatlarında 15 yılda belli artışlar kaydedilmiştir.

Toplam olarak alınırsa, ücretlilerin geçinme endeksi 1960 yılında 109.3'den 1976'da 122.3'e çıkmış, buna karşılık ücret artışları aynı dönem için endeks değeri olarak 119'dan 301'e yükselerek, yani hemen hemen yarı yarıya artarak, fiyat artışlarının çok ötesine geçmiş, yığınların satınalma gücü yükselmiştir. Gerçek ücretlerde, 1955-1975 arası 20 yıllık dönemdeki artış yüzde 100 civarındadır. Çekoslovakya'da ortalama aylık ücret 2400 kron, üç odalı bir apartmanın kirası, çeşitli apartman servis masrafları dahil 450 krondur. Bir kilo et ortalama 35 kron, bir çocuk ayakkabısı 60 kron, kent içi bir günlük ulaşım masrafı 1 krondur. Bu fiyatlar da 15 yıldır değişmemiş fiyatlardır.

Fiyat tutarlılığının en iyi sağlandığı sosyalist ülkelerden Sovyetler Birliğinde, et, süt ve et ve sütten yapılma tüm besin maddelerin fiyatları 1962'den beri; ekmek, un bulgur ve undan yapılma besin maddelerinin fiyatları 1954'den beri, çeşitli hizmetler, gaz, elektrik, telefon, ısınma ücretleri 1948'den beri; kiralar 50 yıldan beri; kitle taşımacılığı ücretleri 30 yıldan beri hiç değişmemiştir. Zorunlu tüketim maddeleri dışında kalan mal ve hizmetlerin fiyatları ise ayarlamalara tâbidir. Örneğin 1978 Martında ve 1979'da, daha geçenlerde, benzin, kahve mücevher, kürk fiyatlarında artış yapılmış, buna karşılık gerek geçen yıl gerekse bu yıl, elbise, ayakkabı, tekstil ürünleri, televizyon, buzdolabı fiyatları düşürülmüştür. SSCB'de, benzin fiyatlarındaki son artışa rağmen bu artış kitle taşımacılığı ücretlerini hiç etkilemeyecek, aradaki fark devletçe karşı -

Sovyetler Birliği'nde bir devlet mağazasında buzdolabı alışverişi.

Sosyalist ülkelerle iyi komşuluk ilişkileri

Todor Jivkof'un ülkemizi ziyareti Balkanlarda barış ve işbirliği açısından daha somut adımlarla tamamlanmalıdır

Bülent Ecevit ve Todor Jivkof'un Varna görüşmesi.

BULGARİSTAN Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov, 10-12 Temmuz tarihleri arasında Başbakan Bülent Ecevit'in konuğu olarak ülkemizi ziyaret etti. Sıcak bir dostluk havası içinde geçen görüşmeler sonucunda, Türkiye - Bulgaristan ilişkilerini pekiştiren iki yeni anlaşma da imzalandı. Bu arada Ecevit-Jivkov doruğunda SALT-2 anlaşmasına büyük önem verildiği kaydedilerek, barış yumuşama ve silahsızlanma konularında yakın görüşlerin savunulmasından duyulan memnunluk ifade edildi.

Somut sonuçlar

Türkiye - Bulgaristan heyetleri arasında yapılan görüşmeler, özellikle yurt dışında çalışan Türkiyeli işçiler açısından büyük bir önem taşıyordu. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti temsilcileri, Türkiye'den Avrupa'ya, Avrupa'dan Türkiye'ye gidip gelen emekçilerden transit vizesi ücreti almayacaklarını bildirdiler. Turistik ve ziyaret vizelerinin de hükme bağlanması sonucu, Türkiye - Bulgaristan arasındaki 21. anlaşma imzalandı.

İki ülke arasında imzalanan, 22. anlaşma ise, karayolu taşımacılığı ücretlerinin kaldırılması konusundaydı. İki ülkenin karayolu mal taşımasından karşılıklı olarak ücret almayı kaldırmalarının yanı sıra, mal taşımacılığını deniz ve demiryoluna kaydırma istekleri de dikkate değer bir gelişmeydi.

Bu somut adımlar, ileriye yönelik diğer projelere de ışık tuttu. Ticaret hacminin yükseltilmesi için iki ülke Merkez Bankalarında hesap açılması, ortak baraj projesi üzerindeki görüşmelerin devamı, 1981-1990 arasında daha uzun erimli ve daha büyük hacimli bir ticaret anlaşmasının gündeme alınması fuarlar düzenlenmesi de işbirliğinin geliştirilmesi isteğini dile getiriyordu.

Helsinki nihai senedi ve ortak açıklama

Türkiye - Bulgaristan ilişkilerini ele alırken, özellikle Helsinki Nihai Senedi'nin getirdiği işbirliği ve barış ruhunun altını çizmek gerekiyor. Farklı toplumsal sistemlere sahip olan iki komşu ülkenin yaşamın pek çok somut alanında böylesine geniş boyutlu işbirliği olanaklarına kavuşması, bu ilişkileri karşılıklı yarar ilkesine dayandırarak yüceltmesi, gerçekten de 1975 Ağustosunda imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sonuç belgeleriyle yakından ilişkilidir. Çünkü Türkiye - Bulgaristan ilişkileri, 1975'den sonra hızla gelişmiş, bugünkü düzeye varmıştır.

Son imzalanan iki anlaşmayla yeni bir aşamaya varan Türkiye - Bulgaristan ilişkilerinin çeşitlendirilmesi konusu, gündeme alınması gereken diğer bir konudur. Nicel birikimin, ekonomik, teknik ve kültürel alanlarda büyük boyutlara varan ilişkilerin, nitel bir aşamaya varması, politik açıklamalarla tamamlanması ve politik işbirliği anlaşmalarının da gündeme alınması gereklidir.

Jivkov - Ecevit doruğundan sonra yapılan ortak açıklamada, iki devlet adamının SALT-2 anlaşmasına büyük değer verdikleri belirtilmiştir. Bu yakınlaşmanın Balkanlarda barış ve yumuşamaya katkısı büyüktür. Özellikle de Avrupa'ya yeni tip nükleer başlıklı füzelerin yerleştirilmesi planlarının yapıldığı bir dönemde, bu ortak bakış açısı, büyük değer taşımaktadır. Ama, barış, yumuşama ve silahsızlanma yolundaki açıklamalarla yetinmek, bunu belli bir program ve somut bir belge çerçevesine oturtmaktan kaçınmak da mümkün değildir.

Balkanlar'da, Avrupa'da ve dünyada barış için önemli katkılarda bulunan Bulgaristan halkı, bu konuda her türlü işbirliğine hazırdır. Barış, yumuşama ve silahsızlanma yolundaki hiçbir önerimiz, Bulgar halkının görev verdiği yetkililer tarafından çevrildiği görülmemiştir. Bu nedenle Türkiye - Bulgaristan ilişkilerinin önümüzdeki döneminde, Türkiye yetkililerinin bu noktayı dikkate almaları, kuru açıklamalardan da öte, somut adımlar atmaya yönelmeleri gerekmektedir.

---

lanacaktır. Hatta, altın fiyatlarının mücevher fiyatlarının yükseltilmesi yüzünden nişan yüzüklerinin pahalılaşmasına karşılık da, gençlere 70 ruble nişan yüzüğü yardımı yapılması kararlaştırılmıştır.

Sosyalist ülkelerde fiyatlar artar mı.

Bütün bunlar, sosyalist ekonomilerde fiyat artışı diye birşey olmadığı anlamına gelmez. Çünkü fiyat tutarlılığı (istikrarı) demek fiyatların statik oluşu ve hareketsizliği demek değildir. Hiçbir ülkenin kendi içine kapalı, kendi kendine yeter olamayacağı günümüz dünyasında bu olanaklı da değildir zaten. Sosyalist ülkeler de ticari ilişkiler içinde bulundukları kapitalist ekonomilerin bunalımından bir ölçüde etkilenmekte, özellikle hammadde ve bazı mamul madde fiyatlarındaki artışlar, bu ülkeler de fiyatları etkilemektedir. Bunun en son örneklerinden biri geçtiğimiz günlerde Macaristan'da görülmüştür.

İşte tam bu noktada, sosyalist ekonominin ücret ve fiyat politikası işin içine karışmaktadır.

Sosyalist ülkelerin uzmanlarına fiyatlarla ilgili soru yöneltildiğinde «sosyalist ekonomilerin de, dıştan gelen fiyat artışlarıyla karşı karşıya bulundukları ancak bu artışların tüketim maddelerine, özellikle de zorunlu ana tüketim maddelerine, halkın yaşama düzeyini düşürecek biçimde yansıtılmadığı» cevabı alınır. SSCB Bakanlar Kurulu Fiyat Komitesi Başkanı Nikolay Gluşkov, SSCB'de fiyatların yeniden ayarlanması sırasında kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevaplarda, fiyatların statik kalamayacağını, ancak sosyalist ekonomide kuralın tüketim maddeleri fiyatlarının bilinçli olarak düşük tutulması olduğunu vurguladı, gerektiği zaman bazı lüks maddelere zam yapılırken bazı zorunlu veya yığınların şiddetle talep ettiği, yaşam düzeyini yükseltici mal ve hizmetlerin fiyatlarının düşürüldüğünü söyledi. Yine aynı basın toplantısında Fiyat Komitesi başkanı, 1978 yılında et ve süt ürünleri üretimine devletin yaklaşık 22 milyar rublelik para yardımı yapmasını da, «tüketiciyi korumak» olarak açıkladı. Ayrıca özellikle çocuklar için gerekli mal ve hizmetlere, konut ve kitle taşımacılığına da devlet sübvansiyonu yani, bu mal ve hizmetlerin ucuza alınmasını sağlayacak bir devlet yardımı yapıldığı biliniyor. İspirtolu içkiler, lüks maddeler, lüks kullanıma yapılan zamlar temel ihtiyaç maddelerinin ucuzlatılmasında ve halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesinde kullanılıyor.

Ücret politikası

Böyle bir fiyat politikası, sosyalist ekonominin ücret politikasından hiç de bağımsız değil. Sosyalist ülkelerde halkın satınalma gücünün düştüğü, örneğin geçen yıl Türkiye'de olduğu gibi gerçek ücretlerin gerilediği hiç görülmez. Merkezi planlamanın öngördüğü oranlar içinde ücretler sürekli artar. Temel ihtiyaç maddelerinde fiyat artışı olmadığından da, bu artış net bir artış. Yani gerçek ücret artışıdır. Ancak ücret politikası sadece gerçek ücretlerin artmış ve halkın satınalma gücünün yükselmesinden ibaret değildir. Daha da önemlisi, sosyalist ülkelerdeki ücretlerin, kapitalist ülkelerdeki ücretlerle karşılaştırılamayacak bir yanı vardır. Kapitalist ülkelerde işçinin ortalama ücreti onun gerçek kazancını göstermez. Çünkü bu ücret üzerinden pek çok kesintiler yapılır. Sosyalist ülkelerde ise tam tersi, gerçek ücret ortalama ücret olarak gösterilen rakama ekler yapılmasıyla bulunur. Şöyle:

SSCB'de 1978 ortalarında ortalama ücret 159 ruble idi, ancak sağlık hizmetlerinin tümü, eğitim hizmetleri, analık, gebelik, tatil yardımları ve konut sorununun çözümü, kiraların değişmez kalması için yapılan devlet yardımları bu ortalama ücretin dışında kaldığından, tüm bu ekler hesaplandığında, yine 1978 ortalarında, bu eklerin ortalama ücretin yüzde 36'sı kadar olduğu, böylece gerçek ortalama ücretin 216 rubleyi bulduğu görülmektedir.

Sadece kira konusunda küçücük bir karşılaştırma, sosyalist ülkelerde ne kadar farklı bir ortamda bulunulduğunu ortaya koyar. Kiranın tüm kapitalist ülkelerde en büyük dert olduğu biliniyor. Oysa, sosyalist ülkelerde örneğin SSCB'de 50 yıldan beri hiç değişmemiş olan kiralar aile bütçesinin yüzde 5'ini aşmamak üzere hesaplanmıştır. Çoğunlukla 8 ile 18 ruble arasında değişmektedir.

Mucize değil SOSYALİZM

Tüm bunlar bir mucize mi? Gerçek dışı bir propaganda mı? Bir sihirbazın sihirli değneğinin marifetleri mi? Hayır, hiçbiri değil. Sadece ve sadece sosyalist ekonominin işleyiş kurallarının ve mantığının sağladığı bir sonuç. Üretim araçlarının özel mülkiyetini ortadan kaldıran ve böylece sömürüye son veren toplumun, bir merkezi plan çerçevesinde, üretilen tüm zenginlikleri yeniden topluma aktarabilme, üretimin ve dağılımın anarşisini ortadan kaldırma yeteneğinin sağladığı sonuçlar.

Toplumdan alınanın topluma, en adaletli ve dengeli biçimde geri döndürülmesi... Sömürünün, özel kişilerin hiç bir değer tanımaz kâr duygularının sona erdirilmesinin kazanımları...

MHP, ÜGD KAPATILSIN
FAŞİST YUVALAR DAĞITILSIN

MHP'nin suç dosyası kabarıyor

BUGÜN 40 milyon" aşkın bir yığının, Türkiye halkının, en acil, en yaşamsal istemi bir tek belgide tüm anlatımını buluyor: **«MHP, ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın»**. Çünkü halkımız, herşeyden önce yaşamak istiyor, can güvenliği istiyor. Ve can güvenliğinin faşist yuvalar dağıtılmadıkça sağlanamayacağını tüm açıklığıyla kavrıyor.

En geniş yığınların, faşizm canavarını karşılarında somut olarak görmeleri süreci son günlerde olağanüstü hızlandı. Türkiye kamuoyunu büyük ölçüde etkilemiş olan Abdi İpekçi cinayetinin sanıklarının yakalanması ve bunların MHP ile ilişkilerinin ortaya çıkması; MİSK'deki patlamanın MHP'nin bu yan örgütünde bomba imal edilirken meydana geldiğinin anlaşılması, Savaş Yolu ve Politika yazişleri müdürü Ali İhsan Özgür'ün katillerinin MHP üye ve Gençlik kolları yöneticileri olduklarının açıklanması; Doğan Öz, Bedrettin Cömert, Prof. Karafakıoğlu ve daha birçok faşizm kurbanının katillerinin kimliklerinin ve MHP ÜGD ile olan bağlarının, artık ne kadar istenirse istensin gözlerden gizlenemez, MHP ile ilişkileri örtbas edilemez hale gelmesi; Maraş davasının sonuna yaklaşması ve bu davada sanık sandalyesinde aslında MHP'nin bulunması gerektiğinin ortaya çıkması, son yılların, ayların her terör olayının altından bir yerden MHP ve yan örgütlerinin çıktığının açıkça görülmesi, yığınların gözünde, can güvenliğinin düşmanlarını iyice somutladı.

Bugün, Başbakan Ecevit, her gittiği yerde, «MHP-ÜGD kapatılsın faşist yuvalar dağıtılsın», haykırışlarıyla karşılanıyor. On milyonlar, emekçi halkımız, Türkiye'nin tüm namuslu insanları can alıcı faşizm karşısında bilinçlendiklerini, savaşmaya hazır olduklarını haykırıyorlar. Bugün yığınların en acil ve onları en kalabalık biçimde harekete, yığın eylemlerine yönlendirebilecek istemleri, faşist yuvaların dağıtılmasıdır.

MHP aranan kökün yasal görünümüdür

Yığınların bu en yüksek sesle haykırdıkları istemlerine, CHP ağırlıklı Hükümetin Başbakanı Ecevit şöyle cevap veriyor: **«MHP, ÜGD kapatılıp da ne olacak? Biz olayların kaynağına iniyoruz.»** Bu cevap, kaynağı dereden ayırmanın bir örneğidir. Bu cevap bataklığı ararken «Nasıl olsa bataklığı kurutmadan sivrisineklerin önünü alamam» mantığıyla, tek tek sivrisinekleri öldürmeyip, kanımızı emmelerine izin vermektir.

Üstelik de, cinayetlerin önünün alınması MHP'nin ve yan örgütlerinin dağıtılması için, uzun kaynak aramalarına hiç de gerek yoktur. Kaynağın bulunması, kaynağa inilmesi ve kaynağın kurutulması, CHP ağırlıklı hükümeti çok aşan, onun sınıfsal konumunun, faşizme, emperyalizme, tekellere karşı kararsız, ödüncü, boyun eğici politikasının elvermeyeceği çözümleyemeyeceği, ancak ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği ile gerçekleştirilebilecek bir iştir. Çünkü kaynak, emperyalizmdir, işbirlikçi tekellerdir. Faşizm buralardan kaynaklanır, bunların ömrünü uzatmaya yönelir, bunlar tarafından beslenir ve bunların en son iktidar formülü olarak saklanır; emperyalizm ve işbirlikçi tekellerin en gerici, en şoven, en kanlı kesimlerince tezgâhlanır ve her zaman diri tutulur. Bu yüzden faşizmin ezilmesi beline vurulması, bir kez daha canlanamayacak biçimde tepelenmesi, ancak ve ancak emperyalizme, tekellere karşı savaşımla, bağımsızlık ve tekellerin egemenliğine son veren demokratik bir iktidarla, başını işçi sınıfının çekeceği bir demokratik erkle olanaklıdır.

Bunun dışında, bugün Türkiye'de faşizizmin, gizli veya açık legal veya illegal faşist örgüt ve çetelerin dış yansımalarını, yasal şemsiyelerini MHP ve ÜGD'de buldukları artık hiçbir tartışmaya yer vermeyecek biçimde ortaya çıkmıştır. MHP ve ÜGD'nin kapatılması için kaynak araştırmaları yapmak yerine suç dosyalarına görmek isteyen gözlerle baksa, Başbakan Ecevit bu dosyaların, değil bir partiyi yüzlerce benzerini kapattıracak şişkinliğe eriştiğini hemen görecektir.

İşte binlercesi arasından sadece birkaç örnek. MHP ve ÜGD'nin ETKO gibi, (Esir Türkleri Kurtarma Ordusu), TYK gibi (Türk Yıldırım Komandoları) gizli faşist terör çeteleriyle, şebekeleriyle organik bağlar içinde bulunduğunun ve Maraş davasından başlayarak, tek tek görülmekte olan faşist cinayet davalarına kadar çeşitli davalarda, sanıkların, katillerin, saldırganların MHP ile doğrudan veya dolaylı ilişkili olduklarının, binlercesi arasından bazı kanıtları:

ETKO TYK'nin MHP ile ilişkisi nedir

Geçtiğimiz yıl Nisan ve Mayıs aylarında, ETKO, TİT ve TYK adları, özellikle Malatya, Maraş, Elazığ, Adana gibi Doğu illerinde bir korku fırtınası gibi esti. Esir Türkleri Kurtarma Ordusu (ETKO), Türk Yıldırım Komandoları (TYK) Türk İntikam Tugayları (TİT) adlı gizli terör örgütleri, İstanbul'da duvarlara yazılar yazarken ve adlarını bu yollarla duyururlarken, özellikle mezhep ayrılıklarının körüklenmesine elverişli bazı illerde eylemlere giriştiler.

18-19 Nisan'da Kahramanmaraş'ta, faşist komandolar büyük olaylar çıkarttılar. Bu, sonraki Maraş katliamının bir provası niteliğindeydi. Olaylarda 31 kişi tutuklandı ve bunların ETKO adlı bir gizli örgüt üyesi oldukları açıklandı. Kahramanmaraş'taki ETKO operasyonunda yakalananlar arasında MHP Milletvekili Mehmet Özbaş'ın oğlu Edip Özbaş da vardı. Önce Mehmet Özbaş, daha sonra da tüm MHP parlamenterleri ETKO üyelerini kurtarmak için seferber oldular, hapishanenin kapılarını aşındırdılar. Hemen MHP'li avukatlar gönderildi. Dava dosyalarında, Kahramanmaraş'da yakalanan ETKO'cular dan bir bölümünün, ETKO'nun kurucularının, aynı zamanda TYK'nın da kurucuları oldukları ortaya çıktı. Bunlar arasında Muhittin İlhan MHP'nin o zamanki yan kuruluşlarından Büyük Ülkü Derneği'nin Maraş başkanıydı. Maraş'ta ele geçen belgeler ve ETKO dosyası, ETKO'nun faşist terör girişimini Maraş MHP milletvekili'nin MHP'li oğlu Edip Özbaş'ın, BÜD Başkanı Muhittin İlhan'ın ve diğer MHP'li ve BÜD'lülerin yönettiklerini açıkça ortaya koydu. Kahramanmaraş Savcısı, 27 Nisan 1978'de, «ETKO ve TYK'yı MHP milletvekili Özbaş'ın oğlu yönetiyor» diyordu. O sırada MHP parlamenteri Somuncuoğlu gizlice Maraş Cezaevine girip sanıklarla konuşurken Türkeş de, tutuklu ETKO üyelerinin bırakılabilmesi için Cumhurbaşkanı ile görüşüyordu. ETKO davasında ETKO ve TYK örgütlerine açıkça sahip çıkmış korumuş, kurtarmaya uğraşmıştı.

Mayıs 1978 başlarında, Adana'da Çukobirlik'in otomobiliyle mahalle basmaya kalkışan ve kanlı olaylara neden olan 43 komando yakalandı. Bunların büyük bölümünün MHP'ye bağlı oldukları açıklandı. Bunlar Adana cezaevine gönderildiler. Bu 43 kişinin kaldığı cezaevi bölümünde ve koridorlarda MHP yazılarının hemen yanında ETKO yazısı ve üç hilal şekli tüm duvarları kaplayacak biçimde görülmeye başlandı. Adana Cezaevi Müdürü, sanıkların MHP yanlısı, ETKO ve TYK üyesi olduklarını açıkladı. Aynı günlerde, bu olayın soruşturması sürerken, MHP Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyesi Ali Halama ve Fuat İstanbullu ile Ülkü Ocaklı Ekrem Pazarcı ve Saim Ocak, portakal sandıkları içine sakladıkları silahları Adana'dan Ankara'ya getirirken yolda yakalandılar.

24 Kasım 1978 gecesi faşist katillerce ağır işkence altında öldürülen Savaş Yolu'nun yazı işleri müdürü Ali İhsan Özgür'ün katilinin yakalandığı ve katilin MHP İstanbul İl Gençlik kolu başkanı olduğu açıklandı. Yardımcıları yine bazı «tanınmış» faşistler, MHP'liler.

Aynı zamanda Politika gazetesi yazışleri müdürü de olan, kısacık hayatı boyunca, işçi sınıfının yolundan yürüyen, bu yoldan ayrılmayan Ali İhsan'ın öldürülmesiyle ilgili olarak tutuklanan ve aranan sanıkların kimliği, MHP'nin öyle kolay kolay «Hiç ilgimiz yok» diyebileceği türden değil. Cinayeti, hem de en ağır, en insanlık dışı işkencelerle birlikte işlediği açıklanan Kâzım Ayaydın, hem MHP İstanbul İl Gençlik kolları Başkanı, hem de bu cinayet onun ilk vakası değil. Ayaydın, İstanbul daki en önde gelen faşist liderlerden biri olarak tanınıyor. Daha önce, 16 Mart Üniversite katliamının sorumlusu olarak bir süre gözaltına alınıp delil yetersizliğinden serbest bırakılmış, daha sonra Prof Bedrettin Karafakihoğlu öldürülünce yakalanmış. Ama her iki defasında da davalardan sıyrılmasını bilmiş. Bu konuda en büyük yardımcısı, aynı zamanda 1. MC'nin Ticaret Bakanlığını da yapmış olan MHP milletevkili Agâh Oktay Güner...

Bu defa cinayet ve suç çok açık ortada. Ayaydın'ı Ali İhsan Özgür'ün bulunduğu eve getiren Gürsel Başdemir, cinayeti en ince ayrıntılarına kadar anlatmış. Ali İhsan'ın işkence edilmek ve öldürülmek üzere götürüldüğü «şeytanın bile aklına gelmeyecek» evi tarif etmiş, kanıtlar tamamlanmış. Böylece MHP'nin suç dosyasına yeni ve dosyayı birden kabartan bir suç daha ekleniyor. Şimdi, Gürsel Başdemir hiç bir baskı altında olmadan verdiği ifadeyi değiştirme çabasında. Yoksa onun da hayatı tehlikede. Kâzım Ayaydın'ı kurtarma yeni cinayetlere kapı aç-

Kahramanmaraş kitle kırımı ve MHP

Kahramanmaraş kitle kırımında MHP'nin ve yan örgütlerinin payı, iddianame ve sanıkların ifadeleriyle açıkça ortaya serilmiş durumda. İddianamede ve davanın çeşitli aşamalarında bırakalım yüzlerce MHP'li sanığı bir yana elebaşı olarak adları geçenlerden Hasan Balcı MHP İl yöneticisi; Ökkeş Könger ise ÜGD üyesi ve bu derneğin ileri gelenlerinden. Yukarda sözü edilen ETKO davası sanıklarından BÜD başkanı Muhittin İlhan'ın kardeşi olan ÜGD üyesi Yunus İlhan, ÜGD yöneticisi Mustafa Çalışır, ETKO davasına karışmış Cuma Akça, ÜGD başkanı Mehmet Leblebici ve daha pekçok benzerleri davanın başlıca sanıkları arasında yer alıyor. Sanıkların Emniyet ifadeleri Kahramanmaraş davasının aslında bir MHP ve ÜGD davası olduğunu, suçlu sandalyesinde bunların bulunması gerektiğini ortaya koyuyor. Baş sanıklardan Ökkeş Könger «Olayları tertipleyenler ÜGD birinci ve ikinci başkanlarıdır» derken, diğer sanıklar da, daha sonra kurtuluşu reddetmekte buldukları veya MHP'li avukatların telkin ve tehditleri altında reddettikleri ifadelerinde, olayları MHP ve ÜGD elebaşlarının planlayıp kışkırttıklarını söylediler. Kahramanmaraş kitle kırımı davasından MHP ve ÜGD'lilerin temize çıkması, ancak tüm dosyaların kanıtların ve hukuk

ALİ İHSAN'IN MHP'Lİ KATİLİ YAKALANDI

ma çabaları ise MHP çevrelerince tüm yoğunluğuyla sürdürülüyor.

Neden öldürüldü

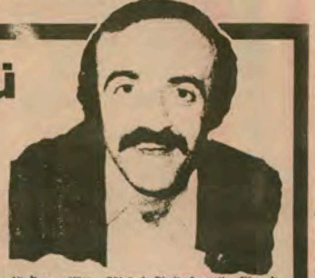
Ali İhsan Özgür, öldürüldüğü günlerde, henüz çıkmamış olan, provaları yapılan Savaş Yolu gazetemizin hazırlıklarıyla uğraşıyordu. Savaş Yolu'nun yazışleri müdürlüğünü, bu sorumlu, yiğitlik, kararlılık isteyen görevi sevinçle, isteyerek, sorumluluğuna vararak kabul etmiş, heyecanla çalışıyordu. Ama Ali İhsan'ımız Savaş Yolu'nun ilk sayısını bile göremeden, hazırlık çalışmaları sırasında öldürüldü. Savaş Yolu'nun ilk resmi başvrusunda yazışleri müdürü olarak Ali İhsan Özgür'ün adı vardır. Ve bu ad, anısını yaşatıp, hesabını soracağımız bu ad, gazetemizin ilk sayısından bu yana, künye bölümünde siyah çerçeve içinde yeralır. Bizleri faşizme karşı, faşist terör odaklarına, cinayet şebekelerine karşı bilemek, uyarmak için... İşçi sınıfının savaş yolunda yürüyen yiğitler unutulmasın, işçi sınıfının yiğit evlatlarının, savaşsız sömürüsüz bir dünyanın kurulması için kiminin kanla, canla ödediği bedel umursamazlık duvarlarında kaybolup gitmesin diye...

Ali İhsan ÖZGÜR'ü faşist katiller öldürdü. Çünkü hayata yarınlara, savaşsız sömürüsüz bir dünyaya, işçi sınıfının bilimine ve dünya görüşüne inanıyor, bu uğur da savaşıyordu. Onu öldürdüler, çünkü o halkların düşmanı hayatın düşmanı olan faşizme karşıydı, düşmandı. Çünkü özgür düşünceli, çünkü ilerici, devrimciydi. Çünkü halkı için, ülkesinin bağımsızlığı, tekeller egemenliğinin sona ermesi ve sosyalizmin kurulması için çalışıyordu.

21 Kasım günü Savaş Yolu bürosundan öğleyin çıktı Ali İhsan. Birkaç yere uğrayacak, Üniversiteye gidip hazırlamakta olduğu bir yazı için öğretim üyelerinden bilimsel veriler derleyecek, ertesi gün de işine gelecekti. Ne ertesi gün, ne de daha sonraki günler gelmedi. Arkadaşları boşuna beklediler, boşuna heryerde aradılar. İçlerini ferahlatmak için, «Belki de çok yoruldu, kafasına esti biryerlere gitti» gibisinden. Ali İhsan'ın sorumluluk duvgusuyla, görev bilinciyle asla bağdaşmavacak düşüncelerle bir süre oyalandılar.

Ali İhsan Özgür'ü Savaş Yolu'nda şehit verdik

ANISI YAŞATILACAK HESABI SORULACAKTIR

Ali İhsan gülüyor. Göğsünde Dimitrof rozeti. Uğrunda savaştığı inançların simgesi.

Savaş Yolu'nun bu ilk sayısı elinize ulaşmazdan önce, üç sayı sap[...]ormuşcasına baş- | ne her zamanki gibi, önce Savaş Yolu Redaksiyon Kurulu, ardından tam kadro[...] Kurulu toplan- | şi haberi geldi akşam. TÜTED üyesi mühendis Kenan Öztürk'ün [...]tilini [...]dan gençleri top-

Ali İhsan'ın katil haberini

Faşizmin suç ortakları

Politika Gazetesi ve Savaş Yolu yazışleri müdürü Ali İhsan Özgür'ün ölüm haberi karşısında bir muhabirin fotoğraf makinesi elinden alınsa demokrasi adına ayaklanan basın çevreleri, basın kuruluşları, demokrat sayılan basın organları büyük bir sessizliğe gömüldü. Haber eline saat 16.00 sularında ulaştığı halde, TRT habere ne 19.00 radyo bülteninde ne de 20.30 TV bülteninde yer vermedi. Oysa aynı saatlerde bir gün önce bir pavyonda dövülen bir gazeteci nin haberi fotoğraflı olarak ve dakikalarca yer aldı.

Bu suskunluk, bazı çevrelerin faşizm olgusunu, faşist terörü kavramamalarının faşizm olgusu karşısında, bir gün kendi canlarına mal olacak bir vurdumduymazlık ve sınıf körlüğüyle davranmalarının sonucuydu. Onlara göre sağ-sol çarpışıyordu. Olay kendi dışlarındaydı. Bazı adı ünü duyulmuş gazeteciler, Ali İhsan'ın gazeteciden çok militan olduğunu, «su testisinin su yolunda kırılacağını» söylemekten bile çekinmediler. İlerici, devrimci, sosyalist, komünist ve yiğit savaşçı oldunuz mu, ölümünü zü olay bile yapmaya gerek yoktu bunlara göre. Aylar sonra, Abdi İpekçi vurularak öldürüldüğünde, bu çevreler faşizmin sadece sosyalistlere, komünistlere değil, kendi dışındaki her düşünceye, herkese karşı olduğunu, tüm halkın can güvenliğini tehdid ettiğini anlayabildiler mi acaba?

Bu işbirlikçi suskunluk sürdürülürken, bir de suçluları korumakta, faşizme kalkan olmakta bunları çok aşan bir başka çevre vardı; Maocu Pekinci Aydınlık gazetesi, Ali İhsan Özgür'ün öldürüldüğü haberini verirken, büyük bir özenle hedef çarpıtmaya, soruşturmayı böyle bir cinayette ilk akla gelebilecek faşist odaklardan kaydırıp, Ali İhsan'ın arkadaşları, yürüdüğü savaş yolunun diğer erleri üzerine yöneltmeye çabalıyor, bu konuda ihbarlar yapıyordu. Artık, hangi karanlık amaçlar peşinde koştuğu ortaya çıkmış bulunan Maocu Aydınlık, daha sonra yayınladığı sol'la ilgili bir ihbar ve provokasyon dizisinde de Ali İhsan Özgür'ün ölümü konusuna değinerek, suçu Ali İhsan.ın da üyesi bulunduğu İlerici Gençler Derneği üzerine atmaya çabalıyor, böylece sermayeye Tercüman gazetesiyle aynı dalgadan yayın yaparak gerçek kimliğini ortaya koyuyordu.

Ali İhsan Özgür faşizmin, faşist cinayet şebekelerinin ve onlara yasal kalkan olan MHP'nin kurbanı oldu. İşte suç, işte suçlular. Şu veya bu gerekçeyle daha da bekleyenler, işi savsaklayanlar, artık suç ortağıdır.

ilkelerinin ayaklar altına alınmasıyla olanaklı.

Birkaç faşist komando ifadesi

Halen sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanmakta olan yüzlerce cinayet ve saldırı olayının sanıkları, çoğunun yaşı 18 civarındaki faşist komandoların bazılarının ifadelerinin hatırlanması bile, MHP'nin suç dosyasında neler olduğunu kabataslak kavrayabilmek için yeterli. İşte bazı örnekler:

Silahlı çete mensuplarına silah dağıtmak ve cephane sağlamaktan İstanbul sıkıyönetim mahkemesinde yargılanan Necmettin Yıldız, MHP Düzçe ilçe başkanıdır. Bu kişi Üsküdar'daki ÜGD'li faşist cinayet şebekesine silah sağlamıştır. Bu suç, bölgede, çeşitli cinayet, saldırı, bomba olaylarının sanığı olarak yakalanan 20'ye yakın ÜGD üyesinin ifadeleriyle sabit olmuştur. Askeri savcının iddianamesinde bu konuda şu sözler yer almaktadır.: «... Tüm sanıklar ülkücü-milliyetçi görüş benimseyerek bu görüşün sempatizanı ve eylemcisi olarak faliyette bulunmuşlardır. Bu sanıklardan Hasan Yeşildağ, M. Ali Ayberk ve haklarında soruşturma açılmamış olan Metin Sak ve Hamza Yıldırım isimli sanıklar 1977 yılından itibaren Büyük Ülkü Derneği, Ülkü Ocakları Derneği ve Ülkücü Gençlik Derneğinin Üsküdar'da kuruculuğu ve temsilciliğini yapmışlardır».

Sağmalcılar cezaevinden kaçtıktan sonra «ünleri» artan komandolardan Mustafa Baki Gülcan, MHP gençlik kollarında 1977'de üye olmuştur. MHP'lidir. İlk cinayetini işlemek üzere tabancayı MHP Gaziosmanpaşa Gençlik kolları başkanından almış, cinayetten sonra Aksaray'daki MHP il binasına gitmiş, buradan yardım görmüş, kaçırılmış, kendisine sahte kimlik sağlanmış, yeniden İstanbul'a geldiğinde MHP yöneticilerinin emirleriyle çeşitli cinayet, saldırı, bombalama olaylarına karışmış, silahları bu defa Ülkü Ocakları Sağmalcılar şubesinden sağlamaya başlamış, daha sonra yakalanmış, Sağmalcılar cezaevine konmuş, buradan 13 MHP'li arkadaşıyla birlikte kaçmıştır. Gülcan, daha sonra yeniden yakalandığında verdiği ifadede hapishanede kendilerini MHP ilçe başkanının sık sık ziyaret ettiğini, kaçıştan sonra Aksaray'daki MHP il Gençlik kolları binasına gittiğini, kaçaklık döneminde sürekli olarak MHP'nin çeşitli yöneticileriyle ilişki içinde olduğunu ve onlardan yardım gördüğünü söylemiştir.

Bir başka «ünlü» komando Ferhat Tüysüz'ün, çevresindekilere ilettiği tüm cinayet ve saldırı talimatlarını MHP Şişli örgütünden aldığı saptanmıştır. Yine Tüysüz, çeşitli cinayetlerde silahı Şişli MHP örgütünden aldığını, cinayetlerden sonra MHP lokaline dönüp burada veya bir başka MHP ilçe örgütünde saklandıklarını, MHP yöneticilerinin tek tek adını vererek, tüm ayrıntılarıyla anlatmıştır.

- Bir başka cinayetin iki sanığı: Cinayet suçundan İstanbul Sıkıyönetim mahkemesince 15 yıl hapis cezasına çarptırılan Ümit Deniz Kulluk, MHP-Fatih ilçesi yönetim kurulu üyesiydi. Aynı cinayetteki diğer sanık Raci Özbek de MHP Gençlik kolları üyesidir. Olayda kullanılan tabancı MHP il binasına geri verilmiştir. Silahın MHP binasında teslim alan MHP'li yönetici kişiler de sonradan yakalanıp mahkum olmuşlardır.
- Veli Can Oduncu'nun, türlü cinayetlerden sonra MHP Zeytinburnu ilçe binasında barındığı, artık en kesin biçimde kanıtlanmıştır.
- Bir başka cinayet suçlusu Adnan Cengil, MHP'ye 1976'da üye olmuştur. Cinayet emrini ve silahı ise, Zeytinburnu MHP ilçe başkanı Mehmet Acar'dan aldığını açıklamıştır. Yine Adnan Cengil'le birlikte çalışan Demir Ali Özgüç'ün cinayetlerden, saldırılardan sonra MHP Zeytinburnu ilçe binasında kaldığı kanıtlanmıştır.

MİSK olayı gözleri açıyor

MHP'nin yan örgütlerinin suç dosyalarına en son ve en çarpıcı biçimde eklenenlerden biri de MİSK'de patlayan bomba olayıdır. MİSK yöneticilerini tümü gözaltına alınırken, patlama sırasında olay yerinden kaçırılan bir kişinin MHP Gençlik Kolları Başkanı olduğu hakkında ipuçları vardır. Yine bombayla ilişkisi olmadığı ileri sürülen bazı kişilerin "erindeki, üzerlerindeki maddi bulgular, bunların bomba yapımına katıldıklarını göstermektedir. Öte yandan bomba imal ederken kaza sonucu ölen kişinin bir yabancı, bir polis olduğunu ileri süren MİSK yöneticilerinin, bu kişinin MİSK garajında ne işi olduğu sorusuna cevap vermedikleri görülmektedir. MHP eğilimli sendika Çelik-İş yöneticilerinin de İskenderun Demir Çelik'te toplu sözleşme yetkisi alabilmek için Maden-İş yöneticilerinden bazılarını öldürmek üzere kiralık katil tuttukları belgeleriyle açıklanmıştır.

Artık başka kanıt aramaya gerek var mı

MHP'nin, yan örgütlerinin kapatılması, faşist yuvaların dağıtılması için hâlâ kanıt bekleyenler, buraya sadece çok küçük bir bölümü alınmış olan kanıtlar karşısında ne diyecekler.

«MHP, ÜGD kapatılıp da ne olacak» diyen Başbakan, kaynakla MHP'nin ve yan örgütlerinin bağını görmemekte midir?

Bugün yığınların en acil ve önüne geçilmez istemi haline gelen MHP, ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın isteminin hiç vakit kaybedilmeksizin yerine getirilmesi, en azından şunu sağlayacaktır: Cinayet yuvalarının dağıtılmasını, katillerin getiriletilmesini, maşa olarak kullanılanların destek bulamamalarını, kısaca CAN GÜVENLİĞİNİN sağlanmasında bir önemli adım atılmasını...

dünyadan

İran hala geçiş döneminde

İRAN halkı Şah'a karşı yürüdüğü ve zafer-ufukta gözüktüğü günlerde, SAVAŞ YOLU'nda bundan sonraki gelişmelerin dönüşümlerin ve bu dönüşümlerin kimin hegemonyasında gerçekleştirileceğinin büyük önem taşıdığı yazılmıştı. Bugün İran'dan gelen haberler bu değerlendirmeyi haklı çıkarıyor.

İran'da, gelişmelerin bilançosunu şöyle vermek olanaklı: Geçici Mehdi Bazargan hükümeti, bugüne kadar bazı ilerici önlemler almış, İran CENTO'dan çıkmış, bu çıkış NATO'nun Ortadoğu'ya uzanan askersel blokunun tamamen çöküşüne yol açmış, İran, Umman'daki askerlerini geri çekmiş. İran'daki Amerikalı danışmanlar, askerler sınır dışı edilmiş, elektronik casus üslerinin faaliyetlerine son verilmiştir. İran'ın bağlantısızlar hareketi içinde yer alacağı açıklanmış, Hükümet, Filistin Kurtuluş Örgütü'ne tam destek verdiğini ilân etmiş, Mısır ve İsrail ile tüm ilişkileri kesmiştir.

Ekonomik alanda da önemli adımlar atılmış, petrol ile ilgili tüm işlemler devletleştirilmiş, uluslararası Petrol Konsorsiyumu ile ilişkiler kesilmiş, bankalar, sigorta şirketleri millileştirilmiş, ağır sanayi işletmelerinin kamu sektörü içine alınması yolunda da bir yasa çıkarılmıştır.

Şu ana kadar yapılamayan kararsız davranılan işlerin başında ise, toprak ve tarım reformu gelmektedir. Bunun yanı sıra işyerlerinde, işçiler, sendikalar, yönetim ve sahipler arası ilişkilerin düzenlenmesi yolunda da hiçbir adım atılmamıştır. İşsiz sayısının hâlâ hayli kabarık olması, yığınların hoşnutsuzluğunun sürmesine yol açmaktadır. Enflasyon ve fiyat artışlarının da önüne geçilememiştir. İran Devrimi'nin vardığı aşamayı değerlendiren TUDEH, şu anda iktidarın ulusal burjuvazinin elinde olduğu belirlemesini yapmaktadır. Ulusal burjuvazinin kendi çıkarına uygun düşen reformları gerçekleştirmekte acele ettiğini, buna karşın en geniş yığınların acil gereksinimlerine yanıt getirmediğini kaydetmektedir. TUDEH, bütün bu engellerin aşılması için **tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliğinin altını çizmekte**, 16. Pelunumunda aldığı **halk cephesi** oluşturulması kararını hayata geçirmek için savaşım vermektedir.

İran'daki bu geçiş dönemi, çalkantılar, özellikle SAVAK kalıntıları tarafından, emperyalizm tarafından ustaca kullanılmaya çalışılmaktadır. Kürdüstan'da, Belucistan'da, Türkmenler arasında ve Arap azınlıklar arasında faaliyet gösteren Şah artıkları, CIA ajanları ve gericiler, hemen her gün bir sabotaja, bir çatışmaya ya da yeni yönetime karşı ayaklanmalara neden olmaktadır. Bu provokasyonlar, hükümeti daha da sağa kaydırmak, antikomünist histerinin toplumu kaplamasını sağlamak, devrimi'ni, karşı-devrime dönüştürmek amacını gütmektedir.

Bütün bu gelişmeler içerisinde kendilerine «komünist», «marksist-leninist» adını takan, TUDEH'i tanımayan 25 örgütçük de provokasyonları keskinleştirmektedir. «Sol» geçinenler, yeni Anayasa'nın özüne, Anayasanın en geniş yığınların tartışmasına açılmasına özenle karşı çıkarken kısır tartışmalara girerken, TUDEH, Anayasa'nın antiemperyalist bir öz taşımasının, İran Devrimi'ne katılan tüm emekçilerin, en geniş halk yığınlarının çıkarlarını savunmasının, sorunun odak noktası olduğunu belirtmektedir.

İran'da hegemonya konusundaki savaşım, bütün şiddetiyle sürüyor. İran'daki dönüşümlerin tümünün işçiler, köylüler, en geniş halk yığınları yararına sonuçlandırılması sorunu da, TUDEH'in saptadığı gibi, en geniş yığınların eylem ve cephe birliğinden geçiyor. Bu sağlandığı zaman, emperyalizmin, gericilik güçlerinin karanlık planları bozulacak ve Ortadoğu'da yepyeni bir İran doğacaktır.

Komutan «SIFIR» (Eden Pastora) bir çarpışmadan sonra keşifte

Nikaragua'da zafer halkın!..

NİKARAGUA'da 1978 yılbaşından bu yana dalga dalga kabaran direniş hareketi, Sandinist Cephe önderliğindeki ulusal bağımsızlık savaşının, Nikaragua halkının zaferiyle sonuçlandı. ABD emperyalizminin müdahale planları, diplomatik manevraları, yeni hükümete adam sokma girişimleri, Somoza'ya karşı savaşan örgüt ve kişilerin arasına çelişki tohumları serpiştirme gayretleri bir bir boşa çıkarıldı. Şu anda geçici Ulusal Kuruculuk Hükümeti, iktidarı devralmış bulunuyor.

Nikaragua'da Halkın bağımsızlık savaşımı sürerken, emperyalizmin yayın organları da faaliyete geçtiler. Emperyalist, tekelci basın, bir yandan Sandinist Cephe savaşçılarını «katiller», «Nikaragua'yı felâkete sürükleyen kızıllar» olarak lanse ederken, diğer yandan Sandinist Cephe'yi Kızıl Tugaylar, Kızıl Ordu Fraksiyonu gibi terörist gruplarla aynı kafeye koyuyordu. Bu propaganda ülkemizde de yankı buldu. Bu arada kimi goşist «Che Nikaragua'da» belgisini duvarlara yazmaya, kendilerini de Sandistler gibi görmeye başladılar.

Bu karalama kampanyasını Sandinist Cephe savaşçılarından Luis Martinez, 13-15 Temmuz tarihleri arasında Venezüela'nın başkentinde toplanan Nikaragua Halkıyla Dayanışma Konferansı'nda yaptığı konuşmasında şöyle yanıtladı:

«Sandinist Cephe'nin savaşımını, Nikaragua halkının bağımsızlık savaşını saptırmak, gölgelemek ve bastırmak için emperyalizm, elinden geleni ardına koymuyor. Bu arada, hareketimizi, bir avuç silahlı maceracı gencin hayalperestliği biçimi, de yansıtmaya, kimi ülkelerde görülen ve görülmeye devam edilen terörist örgütlerle özleştirmeye çabalıyor.

«Bu yalan ve iftiraları Nikaragua halkı, şanlı direnişi, So-

Zaferin yolunu eylem ve cephe birliği aydınlattı

NİKARAGUA halkının zaferinden çıkarılacak önemli dersler vardır. Bu derslerin ilki, emperyalizme, tekellere ve faşist kuklalara karşı savaşımda eylem ve cephe birliğinin taşıdığı önemdir. Nikaragua halkı özverili, yiğit, acılı bir savaş vermiştir. Ama asıl ülke çapında kurulan eylem ve cephe birliği, zaferin yolunu aydınlatmıştır.

Nikaragua'da zafere giden yolda eylem ve cephe birliği yapan güçler aşağıdadır.

1. Sandinist Uulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN): 18 örgütten oluşmaktadır. Bunların üçü, birleşik askeri komutanlığın belkemiğini oluşturmaktadır.

a) Halk Savaşı Örgütü (GPP): En eski Sadinist örgütü olup, bir hukukçu olan Thomas Borge'un yönetimindedir. «Modesto» olarak tanınan matematikçi Henry Luiz gazeteci Bayardo Arce, bu örgütün önde gelen liderleridir. Marksizmden öğrenecekleri çok şeyleri bulunduğunu söylemektedirler.

b) Proleterler: (Proktarios): 1973 yılında Halk Savaşı Örgütünden ayrılanlardan oluşmaktadır. Allende döneminde Şili'de eğitim gören bir işadamının, Jaime Wheelock'un yönetimindedir. İkinci lider, Luis Carreon da bir bankacının oğludur. Devrimi kırlardan kentlere, işçilere taşımak için savaşa girdiklerini söylemektedirler.

c) Üçüncü Güç: (Tercerista): En büyük askeri örgüttür. 7 binin üzerinde gerilla savaşçısı bulunmaktadır. Eden Pastora (Komutan sıfır) yönetimindeki bu örgüt, halkla en yakın bağları olandır. Daniel Ortega Saavedra, Filistinli bir babadan ve Nikaragualı bir annenin oğlu olan Moises Hassan ile birlikte, örgütün en çok sevilen lideri, Victor Tirado Lopez'dir. Lopez, Meksika'da doğmuş, 1960 yılına dek Meksika Komünist Partisi içinde çalışmıştır.

2. Ulusal Yurtsever Cephe (FPN):

— Birleşik Halk Hareketi (MPU)

— Bağımsız Liberal Parti (PLI)

Nikaragua'da Geçici Ulusal Hükümetin bileşimi

Nikaragua'da, Somoza'nın düşmesinden sonra bir geçici hükümet kuruldu. Bu hükümet şu üyelerden oluşuyor:

DANİEL ORTEGA SAAVEDRA: Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN) liderlerinden ve FSLN içindeki Tercerista örgütünden.

VİOLETTA BARROS CHAMORRO: Muhalefet gazetesi La Prensa'nın 10 Ocak 1978'de öldürülen başyazarı Pedro Joaquin Chamorro'nun eşi. Joâquin Chamorro, o sıralar, Demokratik Kurtuluş Birliği (UDEL)'in lideriydi.

MOİSES HASSAN: UDEL'in ardılı ulusal Yurtsever Cephe'nin kurucularından. Bilim adamı ve Nikaragua Ulusal Üniversitesinin eski rektörü.

ALFONSO ROBELO: 1978 Eylül ayaklanmaları sırasında kurulan ve bütün muhalefeti içeren Genis Muhalefet Cephesi (FAO)'nun kurucularından. İş adamı ve sosyal demokrat.

SERGİO RAMİREZ: 12'ler Grubu'nun lideri, Demokrat aydınlardan, rahiplerden ve işadamlarından oluşan bu 12 kişilik grup 10 Ocak 1978 de Chamorro'nun öldürülmesi üzerine patlayan genel grev ve ayaklanmalar sırasında kuruldu.

SANDİNİST CEPHE BİRLEŞİK KOMUTANLIĞI ise şu üyelerden oluşuyor:

Tomas Borge
Humberto Ortega
Jaime Wheelock
Hery Luiz
Daniel Ortega
Victor Tirado
Luis Carrion
Bayardo Arce
Carlos Nunez

mora klanına ve Amerikan emperyalizmine karşı başkaldırısıyla, örgütlü ve birlikli savaşımıyla en güzel biçimde yanıtlamaktadır. Bizi maceraperestlerle, teröristlerle bir tutanlara söyleyecek sözümüz var: Sandinist Cephe, Nikaragua halkının bağrından doğdu, büyüdü, gelişti. Sandinist Cephe, Nikaragua halkıdır. Nikaragua halkı, Sandinist Cephe'dir. Nigaragua'da artık geriye dönüs yoktur. Va zafer, mutlaka bizim olacaktır.»

Nikaragua'da kazanılan zafer, ABD emperyalizmine indirilmiş ağır bir darbedir. Bu nedenle emperyalizm, Orta ve Güney Amerika'da esen devrim rüzgarını fırtınaya çevirebilecek bu gelişmenin, toplumsal ilerleme yönünde yolalmaması için herşeyi göze alacaktır. Yeni yeni engellerin aşılması gerekecek ve yeni savaşımlar gündeme gelecektir.

Ancak bütün ilerici dünya kamuoyunun, ilerici güçlerin da yanısması Nikaragua halkına yönelmektedir. Venezüela'da toplanan uluslararası konferans bunu açıkça ortaya koydu. Latin Amerika'dan, Asya'dan, Afrika'dan yola çıkan uluslararası tugaylar. Somoza rejimini devirmek için Nikaragualı yurtseverlerle birlikte çarpıştılar. Bugün de yeni Nigaragua'nın kuruculuk calısmalarına katılmak için dünyanın dört bir yanından akın akın insan, Nikaragua'ya koşuyor.

Managua teslim alındıktan sonra Nikaragua halkı devrimi coşku ile kutluyor.

Yeni hükümetin önünde, açlık, hastalık, yokluk, yoksulluk, göç, cehalet gibi dirimsel önem taşıyan güncel sorunlar var. Bütün bu sorunların aşılması için zaman ve sabır ile birlikte, çok geniş kaynaklar gerekmektedir.

SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Sovyet halkı adına yeni Nikaragua hükümetine gönderdiği mesajda, bütün bu sorunların aşılması için Sovyet halkının elinden geleni yapmaya hazır olduğunu bildirdi.

İlerici hükümetler, sosyalist ülkeler ve ulusal kurtuluş hareketleri, birbiri ardı sıra Ulusal Kuruculuk Hükümeti'ni tanıyor. İlerici insanlık, ABD emperyalizmine ve kuklasına, ABD'nin burnu dibinde indirilen bu darbenin sürekli kılınması için bütün olanaklarını seferber ediyor.

Nikaragua halkıyla uluslararası dayanışma hareketi programına şu görevleri aldı:

— Yeni Hükümetin uluslararası planda tanınma yolunda çalışmak, Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kuruluşlar tarafından onaylanmasını sağlamak.

— Somoza'ya destek veren ve vermiş olan bütün rejimlere karşı büyük bir sergileme kampanyasına girişmek.

— Dayanışmanın büyük boyutlara ulaşması için çaba sarfetmek, kurulan uluslararası fona katkıda bulunmak, onarım tugayları oluşturmak.

— Somoza'nın firmalarını boykot etmek ve Somoza için çalışmamak.

— Nikaragua'ya kan yardımı yapmak. Somoza'nın kanını emdiği bu ülkenin insanlarını sağlığa kavuşturmak. Yaralarını sarmak.

— Uluslararası çocuk yılında Nikaragua çocuklarıyla dayanışmayı yükseltmek.

— Politik bir kampanya açmak.

— ABD'nin her türlü müdahale girişimleri açığa çıkarıp dünya kamuoyu önünde sergilemek.

— Bütün bunları koşulsuz yerine getirmek.

Geçici hükümet, onarım çalışmalarına hız verirken, dünya barış güçlerini, ilerleme güçlerini de böylesine görevler bekliyor.

Haydi, Nikaragua halkı ile dayanışmaya!...

— 12'ler Grubu (Los Doce)
— Hristiyan Sosyal Halk Partisi (PPSC)
— Nikaragua işçiler Koalisyonu (CTN)
— İşçi Cephesi (FO)
— Radyo Gazeteciler Birliği

3. Geniş Muhalefet Cephesi (FAO)

— Muhafazakâr Demokratik Parti (PCM)
— Nikaragua Sosyal Hristiyan Partisi (PSCN)
— Liberal Anayasacı Hareket (MLC)
— Nikaragua Demokratik Hareketi (MDN)
— Nikaragua Sosyalist Partisi (PSN)
— Bağımsız İşçiler Genel Konfederasyonu (CGTI)
— Sendikal Birlik Konfederasyonu (CUS)

4. Özel Teşebbüs Yüksek Konseyi (COSEP)

— Nikaragua Kalkınma Enstitüsü (INDE)
— Nikaragua Sanayi Odası (CADIN)
— Nikaragua Ticaret Odası
— Nikaragua Tarım Üreticileri Birliği (UPANIC)
— Nikaragua inşaat odası

kısa... kısa...

YKP Genel Sekreteri Florakis 65 yaşında

H.Florakis

Yunanistan Komünist Partisi Genel Sekreteri Hariloas Florakis, 20 Temmuzda 65 yaşına girdi. Trakya'nın küçük bir köyünde doğan Florakis, lise öğrenimini yaparken, telgrafçı olarak çalışmaya başladı. 1929 yılında Yunanistan Komünist Gençler Birliğine, 1941 yılında da YKP'ye üye oldu.

1942'deki nazi işgali sırasında Yunanistan Ulusal Halk Kurtuluş Ordusu (ELAS)na katıldı, bu ordunun önde gelen komutanları arasnıa girdi. 1944 yılında partisinin Atina kenti yöneticisi seçildi. 1946'da patlak veren iç savaş yıllarında Demokratik Ordu saflarında çarpışan Florakis 1. tabura komutanlık etti.

1949 yılında Merkez Komitesi'ne seçilen Florakis, 1954 yılında Atina'da tutuklandı. Çeşitli dikta yönetimleri boyunca, toplama kamplarında, hücrelerde ve cezaevlerinde 17 yıl kaldıktan sonra, 1971'de uluslararası dayanışma sonucu Albaylar Cuntası'nın zindanlarından çıktı.

1972'de Politik Büro üyesi, aynı yıl YKP Genel Birinci Sekreteri oldu. 1974 yılında Albaylar Cuntasının devrilmesinden sonra ülkesine dönen Florakis, halen YKP Genel sekreteridir.

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, Florakis'e bir kutlama mesajı gönderdi. Mesajda «YKP'nin başındaki sorumlu görevinizde, emperyalizmin körüklediği harpçilik ve silahlanma politikasına karşı, Yunan ve Türk halkları arasındaki dostluğun pekişmesi için değerli katkılarda bulunuyorsunuz. Partimiz, Türkiye işçi sınıfı, sizi, Marksizme-Leninizme, proletarya enternasyonalizmine sımsıkı bağlı, uluslararası komünist hareketin seçkin bir savaşeri olarak tanıyor. Size sağlık ve esenlik, çetin savaşınızda başarılar dileriz» dedi.

TKP—FKP ortak bildirisi yayınlandı

TKP Politik Büro üyesi A. Saydan başkanlığındaki bir delegasyon Fransa'da FKP ile görüşmeler yaptı. Görüşmelerden sonra, «TKP ile Dayanışma» başlıklı bir ortak bildiri yayınlandı.

Bildiride, Avrupa'da yasaklanan tek komünist partisi olan TKP üzerindeki yasağın kaldırılması istendi, tırmanan faşizm tehlikesine dikkat çekildi, FKP'nin TKP ile dayanışması dile getirildi.

Lübnan KP dördüncü kongresi toplandı

Çetin savaş koşulları altında yılmadan savaşan Lübnan Komünist Partisi, 4. Ulusal Kongresini tamamladı. Kongre, politik, bir deklerasyon onayladı, parti tüzüğünde bazı değişiklikler yaptı.

TKP Genel Sekreteri İ. Bilen, Lübnanlı komünistlerin kongresine gönderdiği mesajda, TKP ile LKP'nin Marksizm - Leninizm, proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde kardeşçe bağlı olduğunu belirtti ve TKP'nin dayanışmasını dile getirdi.

Etkili bir ajitasyon—propagandanın ilkeleri

Bir bildiri yazıyoruz

"Sosyal demokrasinin görevi, yığınların siyasal bilincini geliştirmektir... Yığınların siyasal savaşım fikrini anlamayacaklarını söylemek yanlıştır. Ajitatör ve propagandacının, seslendiği kimselerin günlük hayatının olgularına dayanarak, anlaşabilir bir dille sergilemeyi başarabilmesi halinde, en ezik işçi bile bu fikri kavrayabilir" (Lenin Bir "Profession de foi" üzerine...)

YIĞINLARIN bilincini körleten burjuva düzeninin fikir, değer ve yargılarını yıkmak, yığınlara, içinde yaşadıkları toplumu, bu toplumun ayrılmaz parçası sınıf savaşımını, bu savaşımdaki yerlerini kavratmak; kurtuluşun, yani sosyalizmin yolunu göstermek, tanıtmak; nasıl savaşacaklarını ve yeni toplumu nasıl kuracaklarını öğretmek... İşte ajitasyon-propaganda çalışmasının özü:

Kadroların, işçi sınıfı militanlarının pekçoğu, ajitasyon ve propagandanın klasik tanımlarını ezbere bilirler. «Ajitasyon nedir», «Propaganda nedir» diye sorulduğunda Lenin'in klasik tanımını tekrarlayabilecek olanların, **«Propagandacı bir veya birkaç kişiye birçok fikri bir arada aşılar, ajitatör birçok kişiye birden, yani bir yığına tek bir fikri benimsetir» diyebileceklerin** sayısı bir hayli fazladır. Ancak, iş etkili bir ajitasyon-propaganda çalışması yapmaya dayanınca, kuramsal bilgilerin yetersiz kaldığı, basmakalıp sözlerle, tekrarlarla yetinildiği ve ajitasyonun, propogandanın hedefini bulmadığı etkisiz kaldığı, sık görülen gerçeklerdendir.

Oysa özellikle toplumsal bunalım dönemlerinde, yığınların hareketlendiği ve bir arayış içine girdiği dönemlerde, ajitasyon ve propagandanın önemi iki kat artar. Böyle dönemlerde, en derinlemesine propaganda, en etkili ajitasyon biçim ve yöntemleri bulmak temel bir görev olur. Lenin bu konuda şöyle der: **«Bu görev** (ajitasyon propaganda görevi), **siyasal kaynaşma dönemlerinde çok daha ağırlıklı olarak önümüze çıkar. Proletaryanın devrimci eğitiminde, bir tek siyasal kabarma yılının birçok durgunluk yılına oranla çok daha öğretici olduğunu unutmayalım..»** Bir başka yerde ise şu satırlara rastlarız: **«Rusya'nın bugünkü siyasal koşullar ve işçi yığınlarının gelişme düzeyi hesaba katılırsa, ajitasyon ilk plana geçer.»**

Propaganda çalışmalarını, kadro çalışmalarını bir an bile ihmal etmemek koşuluyla derin bir bunalım dönemi geçirmekte olan ve yığınların hareketlendirilmesinin, savaşa sokulmasının her zamankinden büyük önem kazandığı Türkiye'de, içinde yaşadığımız dönemde, ajitasyon çalışmalarının büyük önem ve öncelik kazandığı bir gerçektir. Ancak, ajitasyon çalışmaları gerekli etkinlikte yürütülebilmekte midir? Bu konuda yeterli deney, bilgi ve yaratıcılığa sahip miyiz?

Konuyla ilgili bir önceki yazıda, sözlü ajitasyon üzerinde durmuş, yanlış ve etkisiz bir ajitasyon çalışması örneği etrafında, sözlü ajitasyonun bazı temel ilkelerini ve pratik bazı noktaları hatırlatmıştık. Bu defa yazılı ajitasyonun, en çok kullanılan biçimlerinden biri olan «ajitasyon bildirisi» örneği üzerinde duralım.

Bir yanlış örnek

Şöyle bir bildiri okuduğumuzu düşünelim: İki daktilo sayfası, sık yazıyla yazılmış. **«Egemen güçler saldırılarını artırıyor. Hükümet emperyalizme teslimiyet tekellerle uzlaşma politikası güdüyor. Faşizm tehlikesi günden güne büyüyor. Tırmanan faşizm karşısında, sosyal demokrasi, eylemsiz, eli kolu bağlı kalıyor ve faşizme ortam hazırlıyor. İşçi sınıfının, köylülerin, tüm emekçi yığınların savaşımı yükseliyor. Öğrenci gençlik işçi sınıfının bayrağını yükseltiyor. Miting meydanlarını sokakları dolduruyor..»** diye başlıyor Bir sayfası böylece sürüp gidiyor. İkinci sayfanın ortalarına doğru **«...........'e yapılan saldırı bu saldırılar zincirinin, Türkiye halkının içine atıldığı durumun, yükselen faşizm tehlikesinin bir parçasıdır»** diye bir cümle... Bu satırlardan sonra bildirinin sonuna kadar çeşitli biçimlerde tekrarlanacak olan şu fikre geçiliyor: **«.............., devrim bayrağını elinden düşürmeyecek, tüm bu saldırılara karşın yılmayacaktır. İşbirlikçi-tekelci sermaye güçleri, emperyalist-faşist odaklar hakettikleri dersi alacaklar, kurdukları planlar başarıya ulaşamayacaktır..»** Bir daktilo sayfası kadar süren bu temadan sonra da, bildiri, birkaç kısa cümle ile sona eriyor.

İşte hepimizin, hergün onlarcasıyla karşılaştığımız, bugüne kadar belki de yüzlercesine rastladığımız ajitasyon amaçlı bildirilerden biri.

Şimdi Lenin'den bir alıntıyla, propaganda ve ajitasyon arasındaki biçim ve içerik farkının, (bildiriye uygularsak bir propaganda metniyle bir ajitasyon bildirisi arasındaki farkın ne olduğunu somut olarak görelim:

«... Örneğin işsizlik sorununu ele alan bir propagandacı, bunalımların kapitalist yapısını, modern toplumda bu türden bunalımların kaçınılmazlığının nedenlerini, toplumun sosyalist topluma dönüşmesinin zorunluluğunu, açıklamalıdır. Kısaca, «pekçok fikri» (göreceli olarak) az sayıda kişinin bir bütün olarak kavrayabilecekleri biçimde sergilemelidir...» «......... Aynı konuyla ilgili bir ajitatör, kendisini dinleyenlerin en iyi bildikleri, en çarpıcı bir örnek seçmeli, örneğin işsiz bir ailenin açlıktan ölmesini, giderek artan yoksullaşmayı, vs. ele almalı ve herkesin yakından bildiği bu olgudan hareketle, «yığınlara» bir tek fikri benimsetmeye çabalamalıdır. Bu temel fikir, (sözkonusu örnekte) zenginliğin artışı ile yoksulluğun artışı arasındaki çelişkinin anlamsızlığıdır. Yığınlar arasında bu apaçık adaletsizliğe karşı memnuniyetsizliği yükseltmek ve bu çelişkinin daha tam bir açıklamasını pjropagandacıya bırakmak onun görevidir...» (Ne yapmalı)

Şu halde ajitasyon bildirilerinde, genel olarak ajitasyonda ilk dikkat edilecek nokta, orada ortaya konan fikrin somut örnekten hareketle, açık ve tek olması, tüm ajitasyon gücünün, o tek fikrin etkili biçimde açıklanıp yığınlarda bu fikir etrafında hareket yaratılabilmesinde yoğunlaştırılmasıdır. Oysa, örneklerini hepimizin hergün gördüğü ajitasyon amaçlı bildirilerde, bu temel ilkenin çoğunlukla unutulduğu, yığınlara yönelmek için hazırlanmış bir bildirinin, bir propaganda metnine dönüştüğü, bu yüzden de konunun dağılıp etkisizleştiği sık gözlenir.

Sorulması gerekli ilk soru

Her türlü sözlü veya yazılı ajitasyonun, bu arada bir ajitasyon bildirisi yazarının sorması gereken ilk soru, kuşkusuz, **ajitasyonun kime kimlere, nasıl bir yığına seslendiğidir.** Öğrenci yığınına seslenen bir ajitasyon, ücret artışı istemiyle greve giden bir işçi yığını veya ağaların zorla el koydukları hazine topraklarını işgale giden bir köylü yığını için anlamsızdır, etkisizdir. Yine, haklı istemlerini dile getirmek isteyen bir işçi topluluğu, bir bildiri yayınlarken, bu bildiriyle kendi işyerindeki işçilere mi, genel olarak, o bölgedeki işçilere mi, Türkiye işçi sınıfına mı, yoksa Türkiye demokratik kamuoyuna mı seslenmektedir? Bu belirleme yapılmadan kaleme alınacak bir bildirinin, yuvarlak, klişe sözcüklerin ötesine gidebilmesi veya etkin olabilmesi olanaklı değildir. Çoğunlukla, sadece bildirilerde değil, her türden yazılı ajitasyon belgelerinde unutulan bu nokta ajitasyonun güçsüzlüğüne, boşlukta kalmasına hedefine ulaşamamasına neden olmaktadır. Yapılacak iş, yazılı ajitasyon belgesiyle seslenilen yığın yani yazılı (veya sözlü) ajitasyonun hedefini çok net bir biçimde belirlemektir. Bu belirlemeye göre, bildiri metni hedefin geerktirdiği biçimde düzenlenmelidir. O zaman seslenilen yığına göre bildirinin yapısı, kurgusu, dili, düzeyi değişecek, bu da hem bir canlılık sağlayacak hem de seslenilen yığının ilgisini çekebilecektir.

«... Ajitasyon yöntemleri yerel ve öznel koşullara uydurulmalıdır. Her ajitatör, kullanabileceği ajitasyon yöntemleri arasından uygununu seçebilmelidir... Ajitatöre göre biçim alacak olan ajitasyonun aynı zamanda seslendiği yığına göre biçimlenmesi gerekir. Ajitatör anlaşılabilir konuşmalı, dinleyenlerin iyi bildiği bir olguyu başlangıç noktası olarak almalı... Şoförlere denizcilerden farklı, denizcilere matbaa işçilerinden farklı seslenilir. Ajitasyon özgülleştirilmelidir ama siyasal eylemimiz tek ve aynı kalmalıdır.» (Lenin, Rus Sosyal Demokrasisinde Gerici bir Hareket)

Ajitasyonun kalıpçılıktan, seslendiği yığını hesaba katmaz biçimci bir üsluptan sıyrılması gereği, ajitasyon-propaganda ustaları tarafından defalarca dile getirilmiştir. Şu halde bir ajitasyon metni yazarken dikkat edilecek noktaların başında, metnin bildirinin kimlere, nasıl bir yığına seslendiği gelir. Bu yığının günlük yaşamına, ana sorunlarına, bilinç düzeyine göre, ajitasyonun dili, üslubu ve örnekleri değişecektir. Bu yapılmazsa, örneklerine çok rastlanan kime, hangi yığına seslenirse seslensin tümü satırı satırına birbirinin aynı bildirilerle karşılaşma tehlikesi büyür.

Leninci ajitasyon anlayışının temeli **«Siyasal gerçeklerin sergilenmesine»** dayanır. Siyasal gerçeklerin açıklanması ile siyasal ajitasyon arasında kesin bir içiçelik, biri olmazsa ötekinin de olmazlığı bağı vardır. Başka türlü söylenecek olursa, basmakalıp sözlerle, hatta sadece bilimsel gerçeklerin çok iyi bir anlatımıyla ajitasyon olmaz. Ajitasyon, olaya, örneklere, habere, yani gerçeklerin sergilenmesine dayanır. Bir ajitasyon bildirisi yazarken dikkat edilmesi gereken belli başlı noktalardan biride, bildirinin bir olayı açıklaması; bir haber verip bu haber, bu olay etrafında yığınlara seslenmesi; söyleceğini olaydan, haberden, sergilemeden, örnekten hareketle söylemesidir.

Herkesin adını duymuş olduğu **«Siyasal gerçekleri sergileme (açıklama)»** bağımsız, soyut bir kavram değil ajitasyonun özüdür. Gerek sözlü, gerekse yazılı ajitasyonun kalıpçı, kısır ve etkisiz kalmasının başlıca nedenlerinden biri, ajitasyon-siyasal sergileme (veya haber verme diyeli) zorunlu bağının kurulamamasıdır. Biçimde, örneğin bildirinin yazımında bu bağ nasıl kurulur, nasıl yanar?

Birçok bildirinin etkisiz kalmasının temelinde somut olmayışa, yığınların ilgisini çekememeye, okunur olmamaya dayandığını biliyoruz. Oysa bildiri yazılırken, asıl anlatılmak istenen olay, sergilenmek istenen gerçek, çarpıcı örnek bildirinin hemen başına konsa; o örneğe, sergilemeye çekilse, bildiri çok daha geniş okunacaktır. Bu küçük görünen nokta, bazan bildirinin okunması veya okunmamasının, ajitasyonun hedefine varması veya varamamasının anahtarıdır.

Bildirinin yazılmasına neden olan olay, konu, bildirinin başına konulsa, bu iş gereğince becerikli, canlı, en vurucu, en dikkat çekici noktalar öne çıkarılarak yapılsa, bildiriyi okuyanların dikkati uyandırılmış olacak ve örnek olayın bağlanmak istendiği fikir çok daha rahat, psikolojik hiçbir engelle karşılaşmadan verilebilecektir.

KLİŞECİLİK engeli

Bir ajitasyon bildirisinin hedefine varamaması, etkisiz kalması, çoğunlukla, klişecilikten, yaratıcı ve canlı olmayan üsuptan, aynı bildiri metninin, pek küçük değişikliklerle, hemen hemen aynı sözcüklerle defalarca tekrarlanmasından donukluktan doğmaktadır. Burada **klişecilik** yanılgısına değinirken, Merkez politikasına ve Merkez Organına bağımlılık koşulunu da birlikte ele almak, aradaki diyalektik bağı iyi kavramak, Merkez politikasına sıkı bağımlılığın, biçimde özü unutan bir taklitçilik ve klişecilik olmadığını iyi kavramak gerekir.

Ajitasyon ve propaganda bir siyasal merkezden bağımsız olmayacağına göre, her ajitasyon çalışması o merkezin görüşlerini, doğrultusunu, savaşım yönünü yansıtmak zorundadır. Lenin, yazılı ajitasyonun «Merkez organı»nın görüş belgi ve üslûbunu yansıtması gerektiğinin altını defalarca çizmiştir. Ama yine Lenin, bunun basit bir taklitçilik, bir aynen aktarma olamayacağını, mutlaka, özgül olaylara, yerel gelişmelere, politik merkezin tek tek ve anında bilmesinin olanak dışı olduğu gelişmelere göre, yaratıcı, orjinal, zenginleştirici, geliştirici bir nitelik kazanması gerektiğini vurgulamıştır. Rus Sosyal Demokrat Partis Merkez Organı Redaksyonu'nun yerel örgütlere gönderdği mektupta, Lenin şöyle demektedir:

«Yerel örgüt militanları, ajitasyon çalışmalarında merkez organından yeterli ölçüde yararlanmıyorlar. Merkez organı kendilerine geç ve az sayıda geliyor. Bu yüzden: 1— Yerel yayınlarda Merkez organının makale ve haberlerine daha sık yer ayırmak, 2— Yerel yayınlarda, merkez organının belgilerini (ve çeşitli yazılarını) kolay anlaşılabilir biçimde, gerektiğinde tamamlamaktan, değiştirmekten, kısaltmaktan, vs. kaçınmadan, yeniden biçimlendirmek gerekiyor. Çünkü size gerekeni sizler daha iyi bilirsiniz... Bugün için en önemli olan belgilerin birliğidir... Her zaman ajitasyon çalışmalarınızda merkez organından yararlanmaya çalışın. Ama sadece oradaki metinleri aynen yayınlayarak değil, yazacağınız bildirilerde, merkez organındaki belgi ve fikirleri uygulayarak, bunları yerel koşullara göre geliştirerek veya biçimlendirerek» (Lenin, Toplu Eserler, Cilt 9. Fransızca baskı, sf. 298)

İşte, işin kolayına kaçmak olan klişecilikle **devrimci ajitasyon** çalışmasının ayrımı. Merkezin politikasına, yönlendirmesine, belgilerine sıkısıkıya bağlılık; bunların aktarılmaşında, yerel koşullara göre biçimlendirilmesinde, böylece etkin bir ajitasyon çalışması yapmakta, devrimci yaratıcılık...

Sonuç olarak

Bir ajitasyon bildirisi konusunda yukarda dile getirilenler, aslında hertürlü ajitasyon çalışmasının da temel ilkeleridir. Bu ilkeleri özümlemiş bir ajitasyon çalışmasının çok daha etkin, yaygın, başarılı olacağı açıktır. Basmakalıplık, alışılmış sözcüklerin, kavramların mekanik tekrarı işin kolayıdır. Merkez politikasından, işçi sınıfının örgütlü gücünün çizdiği yoldan, politikadan bir milim bile sapmadan, devrimci yaratıcılık, heyecan, hareketlilik, canlılıkla etkin bir ajitasyon çalışması yürütmek: İşte güç olan, ama mutlaka yapılması, devrimci sorumlulukla üstlenilmesi gereken..

DİSK'te yeni manevralar

TABANSIZLARIN OLTASINA TAKILANLAR

DİSK yönetimindeki tabansızların sayısının beşe çıkması ve sınıf sendikalarına karşı uygulanan DİSK'i parçalamaya yönelik tasfiyeci girişimlere karşı tabandan yükselen tepkilerin artması karşısında, DİSK yönetimi geçtiğimiz günlerde bir kısım yeni taraftarlarının da desteğinde, yeni manevralara girişti.

DİSK'teki tabansızlar, Genel Başkan Abdullah Baştürk'e bir açıklama yaptırarak, Maden-İş, Banksen ve Baysen sendikalarının DİSK'e yeniden alınabilmeleri için bazı koşullar öne sürdüler. Bu koşullar yerine getirilmezse bu sendikaların DİSK'ten kesin ihracı için yol açılmış olacaktı. Bir yandan da sınıf sendikalarının yeni bir konfederasyon kurma hazırlıkları içinde oldukları dedikoduları birçok yerde yayılmaya başlandı.

DİSK yönetimi ileri sürdüğü koşullarla, sınıf sendikalarından kapılarını, maoculara, oportünistlere, serüvencilere, işçi sınıfına ihaneti belgelenmiş uzlaşmacılara açmalarını istemektedir; doğru bir politik savaşım yürütmekten vazgeçmelerini istemektedir. Sendikaları, ya salt ekonomik savaşımla yetinmeye, ya da reformizmin ve oportünizmin izleyicisi olmaya çağırmaktadır.

Baştürk'ün bu girişimi üstelik Maden-İş'in MESS'e karşı yeni bir büyük toplu savaşıma girme hazırlıkları içinde olduğu bir ortamda yer alıyor. Bugün tüm tekelci burjuvazi, tüm faşist hareket Maden-İş saflarında en küçük bir gedik açabilmek için ellerinden geleni ardlarına koymazken, bir yandan DİSK'in tabansızları, bir yandan da yeni bağlaşıkları Maden-İş'in içini karıştırmak, tabanla yönetimin arasına kama sokmak için kolları sıvıyorlar. Baştürk, Maden-İş'in MESS sözleşmesine temsilcileri katmayacağı yalanını savurarak ortalığı bulandırmaya çalışıyor. Yürüyüş dergisinde, DİSK'te son hafatlarrla istifalarla boşalan Basın Yayın Dairesini doldurmaya hevesli bazı TİP'li kalemşörler Baştürk'e övgüler düzüyor, kendi deyimleriyle «Maden-İş'in karanlık yöneticileri»ne ateş püskürüyorlar. Aynı günlerde Bursa'da ve Kırklarelinde Devrimci Yol taraftarları Maden-İş militanlarına saldırıyor. Kurtuluş taraftarları birinci bölge binası önünde Maden-İş'e karşı gösteri yapıyor. Kartal'da Parsan fabrikasında Halkın Kurtuluşu'na bağlı maocular işçilere saldırıyorlar.

Kimileri büyük oyunlar oynamaya, MESS sözleşmesi gibi yaşamsal önem taşıyan bir savaşımın arifesinde Maden-İş'i zayıflatmaya çalışıyorlar. «Temsilcilerin sözleşmeye katılmasını engelleme» ve «referandumdan kaçma» safsataları bu alçakça oyunun parçaları.

Ama kimse fazla ümitlenmesin. Yarın, yönetimle birlikte tüm Maden-İş tabanı ve temsilcileri MESS sözleşmesinden birliklerini daha da güçlendirmiş olarak yüzlerinin akıyla çıktıklarında, bu karalama çabalarının hesabını sormayı da bileceklerdir. «Maden-İş Ereğli'de, Kırıkkale'de referandum'dan kaçtı» diyenlere ise önce «Faşist Türk Metal'in ve maocu, karşı devrimci «Devrimci Maden-İş'in sözcüleri misiniz» diye sorulur.

Baştürk'ün şartnamesinde ve ne yazık ki Yürüyüş yazarlarının kalemlerinde iyice içinden çıkılmaz duruma getirilmek istenen bir konu da sendikal demokrasidir. Bunların sendikal demokrasi ve Maden İş'in tüzüğünün ve yöneticilerinin antidemokratikliği konusunda getirdikleri görüşler, sendikal demokrasiyi burjuva demokrasisinin bir biçimi durumuna indirgemeyi amaçlamaktadır ve bu eleştiriler, son çözümlemede, emperyalizmin ideologlarının sosyalist demokrasiye yönelttikleri sözümona eleştirilerden pek de farklı değildir.

Üstelik de, bu türden eleştirilerle demokrasi şampiyonu kesilenler, DİSK yönetimindeki tabanın istemiyle kendi sendikalarının başından uzaklaştırılan ve tabansız kalan beş kişinin, hâlâ DİSK yönetiminde oturmalarına sendikal demokrasiyle nasıl açıklayabilmektedirler?

Sorunun, saldırıların özü, aslında sınıf sendikacılığı ile uzlaşmacı sendikacılık arasındaki savaşımdır. Aşağı yukarı iki yıldır, çeşitli bahaneler, söz de gerekçelerle, DİSK içindeki sınıf sendikalarına yöneltilen saldırıların en temelinde, bunların uzlaşmacılığa sürüklenememesi ve antikomünizm vardır. Oysa sendikalar işçilerin haklarını savunmak için kurulurlar. Üyeler komünistlere cihat açılmasını değil, ekonomik, demokratik haklarının savunulmasını isterler. Üyelerin ekonomik demokratik haklarının kazanılıp geliştirilmesi için savaşmak yerine çabalarını sınıf sendikalarına karşı tertipler düzenlemeye harcayanlar, sonunda kendi tabanlarını kendi karşılarında göreceklerdir. Bu süreç başlamıştır, hızlanmaktadır.

Bu yüzden, koşullar öne sürmeyi, demokratik tüzük tartışmalarını bir yana bırakıp, antikomünizmden vazgeçip, temsil yetkisi olan bir DİSK yönetiminin oluşması sağlanmalıdır. Sınıf sendikalarının temsili yönetim istemi, yani siyasal görüşü ne olursa olsun DİSK'in en büyük sendikalarının kendi içlerinden gösterecekleri adaylardan oluşan bir DİSK yönetimi önerisi, bunların öteki siyasal güçlerle DİSK içinde birlikte olma ilkesini kabul ettiklerinin en açık delilidir.

Burada TİP yöneticileri de uyarılmalıdırlar. TİP yöneticileri kendileri için çok tehlikeli bir yola girmişlerdir. Sosyal demokratlarla ittifak yapıyoruz paravanası altında DİSK'teki tabansızların yeni avadanlığı olma rolüne itilmişlerdir. Sınıf sendikalarına karşı şimdiye kadar SGB'lisini, goşistini, troçkistini kullanan DİSK'teki tabansızlar, bugün bunlar kâr etmeyince, 1 Mayıs'tan bu yana, ek olarak TİP'i de haçlı ordusuna katmak için her türlü çabayı harcamışlardır. TİP yöneticileri ise tabandan giremedikleri işçi sınıfı hareketine bu yoldan, girmek amacıyla bu oltaya takılmış görünüyorlar.

Son olarak Yürüyüş'ün 224. sayısında, faşizmle savaşım ve bu konuda eylem birliğinin en güncel ve yaşamsal bir sorun olduğu bir dönemde, sınıf sendikalarına karşı sayfalar dolusu kampanyalar açıyorlar.

Gelişmeler, önümüzdeki dönemde, özellikle MESS'e karşı savaşım döneminde, sınıf sendikacılarına karşı çok yönlü saldırıların daha da yoğunlaşacağını gösteriyor. Burjuvazi, işçi sınıfına karşı savaşta sıkıştıkça, cephaneliğinden daha nice silah çıkarıp işçi sınıfına yöneltir. Buna karşı hazırlıklı ve uyanık olmak, önümüzdeki büyük toplu sözleşmeler döneminde, Maden-İş'in MESS'e karşı savaşım döneminde, tüm ilerici güçlerin tekellere, egemen güçlere karşı birliğini sağlamak en acil güncel görev oluyor. Bunun tersine davrananlar, eninde sonunda işçi sınıfına, onun savaşımına zarar vermiş, burjuvazinin ekmeğine yağ sürmüş olurlar.

TKP Merkez Komitesi'nin çağrısı

Baştarafı 4. Sayfada

lerin omuz omuza verdikleri her eylem, gerici faşist saldırılara ağır bir yumruk indiriyor. Eylembirliğinin gerçekleşmemesi yalnız halk düşmanlarının işine yarıyor. Türkiye Komünist Partisi, Cumhuriyet Halk Partisinin sağ yönetiminin tüm ilerici güçlere yönelik anti komünist tutumuna, gerici faşist partilerle diyalog politikasına kesinlikle karşıdır. Tüm CHP'liler faşizm tehlikesini daha da arttıran böylesi bir politikaya karşı çıkmalıdır. Türkiye Komünist Partisi sosyalist partilerin kendi aralarında politik ayrıntıları giderme yolundaki girişimlerinin sonuçsuz kalmasını işçi sınıfının eylem birliği açısından ölümsüz olarak değerlendiriyor. Türkiye Komünist Partisi komünistlerle sosyalistler arasında olduğu gibi, sosyalist partilerin kendi aralarındaki antikomünist konumlardan uzak işçi sınıfının çıkarları temelinde her türlü birlik girişimini destekliyor.

Türkiye Komünist Partisi önümüzdeki yakın dönemde özellikle aşağıdaki amaçları paylaşan her örgütle, herkesle eylem birliği yapmaya hazırdır.

Faşist saldırılara karşı halkın can güvenliğini, baskı ve zorbalıklara karşı halkın demokratik hak ve özgürlüklerini korumak için yığınsal örgütlenmek. Emperyalizmin, NATO'nun dayatmalarına, Amerikan üslerine, ikili anlaşmalara, U-2 casusluk uçaklarına, Nötron bombalarına karşı ulusal bağımsızlık ve barış eylemlerini yükseltmek. İşçi sınıfının tekellere karşı toplu sözleşme dönemindeki savaşında eldeki kazanımları korumak ve ilerletmek. Ara seçimlerde gerici faşist güçleri geriletmek. Komünist, sosyalist, öteki antiemperyalist-antifaşist politik güçlerin ortak başarısını sağlamak'.. Bu amaçlara ancak yığın savaşlarıyla, eylembirliğini bu savaşlara dayandırmakla ulaşılabilir. Türkiye Komünist Partisi bütün ulusal demokratik güçleri bu savaşta birliğe çağırıyor.

Faşist — maocu — serüvenci saldırılara karşı demokrasi güçlerinin eylem birliği

Sınıf savaşımı keskinleşir, saflar artık iyice belli olurken faşist güçlerle maocu, serüvenci çeteler demokrasi güçlerine saldırıyorlar. Demokrasi güçlerinin örgütleneniği, halkın can güvenliğinin korunması için güç ve eylem birliği sağlandığı her yerde, bu saldırılar püskürtülüyor, provokasyonlar etkisiz kılınıyor.

KARACABEY

Karacabey'de faşist koman dolar terörü tırmandırıyor. Bölgedeki parababaları tarafından desteklenen ve yerel polis örgütlerince gözetilen faşist komando çeteleri Elazığ yöresinden Karacabey'e kaydırıldı. Bu saldırganlar halen kentte serbestçe dolaşıyor ve halkın can güvenliğini alabildiğine tehdit ediyorlar.

TERME

Terme'de 50'ye yakın faşist zorba polisin etkisizliğini fırsat bilip ilerici bir gencin düğününü bastı. Düğüne gelen Fatsalı genç ilericilere saldıran faşistler, çevreye ateş açtılar ve düğün evine giden yolu bir traktörle keserek Niyazi Zorba adlı bir ilericiyi istediler. Olaya çok geç müdahale eden polis şefleri ile faşistler arasında uzun süren bir pazarlıktan sonra Niyazi Zorba ve kız kardeşi bir otomobille olay yerinden uzaklaştırıldı. Faşistler düğün evinin önünde bir gövde gösterisi yaptıktan sonra, polislerin gözleri önünde, ellerini kollarını sallayarak dağıldılar.

SAMSUN

Samsun'da Belediye Başkanının faşistlerle açık işbirliği içinde olduğu bildiriliyor. Erdoğan Aksu'nun katilleri de halen Belediye'de çalışıyorlar. Bu arada Erdoğan Aksu'yu Anma Gecesi için gerekli işlemleri yapmak üzere Belediye'ye giden iki ilerici binada yuvalanmış faşistlerce çevrildiler ve tabanca kabzası ile hırpalandılar. Polisin can güvenliklerini sağlayamıyacağını açıkça belirttiği iki genç daha sonra bir taksiye binerek kurtulabildiler.

Öte yandan yine Samsun'da 17 Temmuz günü Samsun'da Çiftlik Mahallesinde bildiri dağıtan İKD'li kadınlar 15 kişilik bir maocu çetenin saldırısına uğradı. Halkın Kurtuluşu denen provokasyon örgütüne bağlı saldırganlar, İKD üyeleri ve halk tarafından püskürtüldüler. Olay yerinde toplanan yurttaşlar İKD'lileri yalnız bırakmadılar. Nitekim maocu çete olay yerinden hızla kaçarken, İKD üyeleri bildirilerini tam bir disiplinle dağıtmaya devam ettiler.

AKÇAKOCA

Akçakoca Turizm Derneği'nin halkçı çalışmaları bu kasabadaki Emniyet örgütünü nedense öfkelendirdi. Dernek üyesi gençler, sudan gerekçelerle karakola çekilip işkencelere uğratılıyor. Gerici güçlerin desteğiyle yürütülen bu teröre rağmen Akçakoca'daki ilericiler kentteki etkinliklerini kararlılıkla sürdürüyorlar.

ÖDEMİŞ

ÖK-DER çatısı altında toplanan ilerici Ödemiş gençleri ile TÖB-DER üyesi DDKD'li ve Birlik Dayanışmacı öğretmenler, Ödemiş sokaklarında ÜGD'nin «Ya Kan kusturacağız, ya tam susturacağız» sloganlarının sıkça görülmeye başlandığı bu günlerde faşistler yanında DEV-YOL gibi maceracı sapık akımların elebaşıları ve Halkın Kurtuluşu gibi maocu çetelerle savaşmak zorundalar.

Ödemiş Tekstil Fabrikasında çalışan işçileri Tekstil Sendikasından sökmek ve Teksif'in ağına sürüklemek için sarı şebekelerin ve lumpen proleter kabadayıların at oynattığı günlerde elleri ni bağlayıp «seyirci» olan Dev-Yol'cular aralarındaki provakatörlerle birlikte hemen her gün, gerek gençler gerekse tekstil proletaryası arasında terör saçmaya çalışıyorlar. Bu arada onların karşı devrimci eylemlerine gerektiği dille ve tutumla karşı çıkan DDKD'li öğretmenlere de «Türkiye Cumhuriyetidir burası, Kürtlere burada hayat yok» gibi ırkçı, şoven bir tutumla saldırıyor, yurtsever DDKD'li öğretmenler hakkında «ölüm fermanları» çıkarıyorlar.

Faşist-maocu-maceracı akımların kolkola işbirliği içinde olduğu Ödemiş'te ilerici güçlerin eylem birliği bugün hergünkünden daha fazla dayatıyor.

KARŞIYAKA

İzmir'in Karşıyaka semtinde 12 Temmuz günü Ömür Çaybahçesinde oturmakta olan İGD ve Genç Öncü üye-

Erdoğan AKSU (1955—...

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

TÜS—DER için kampanya

Sağlık emekçilerin demokratik örgütü TÜS-DER'in yöneticileri, bir süre önce, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca, «Genel Merkezde, yasaklanmış bir takvimden bir adet bulunduğu» gerekçesiyle gözaltına alındılar, daha sonra da tutuklandılar.

Sudan bir bahane ile tutuklanan TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması istemi tüm TÜS-DER şubelerinin yanısıra yurdun dört bir yanındaki demokratik kuruluşların, sendikaların, gençlik örgütlerinin katılımıyla bir demokratik dayanışma kampanyasına dönüştü.

TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması istemlerine, yurdun dört bir yanında sürüyor. Son olarak, Maden-İş, Devrimci-Toprak İş, Gıda-İş, Petkim-İş, Baysen, Bank-Sen, Tüm Has-İş, Töb-Der, Tüted, İKD, İLD, İGD, Genç Öncü TÜS-DER Manisa Şubeleri bir protesto bildirisi yayınladılar; TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi ile altı Yürütme Kurulu üyesinin derhal serbest bırakılmasını istediler.

Amasya, Merzifon, Mecitözü TÜS-DER şubeleri ile Tüm-Der, Töb-Der Amasya Şubeleri, **Gümüşhacıköy** ve Merzifon Halkevi şubeleri, İGD Gümüşhacıköy Temsilciliği, Gıda-İş Amasya Şubesi, Genç Öncü Amasya Şubesi, Merzifon Sosyalist Gençler Birliği ile Gümüşhacıköy Sosyalist Gençler Birliği Şubeleri de aynı konuda ortak bir protesto bildirisi yayınladılar.

Aynı istem ve protestolar TÜS-DER **Bolu** şubesi, **Antakya** TÜS-DER, Genç Öncü, İGD, İKD ve GEB şubeleri ile İGD **Zonguldak, Çaycuma, Bartın, Karabük** şubeleri ve **Ereğli Çelik** Temsilciliği, Töb-Der Zonguldak, Çaycuma ve Bartın Şubeleri İKD Zonguldak ve Çaycuma Şubeleri Halkevi, TÜS-DER, Çağdaş Hukukçular Derneği Sosyal-İş Zonguldak şubeleri, Beton-İş Bartın şubesi, Bartın Halkevi, Selüloz - İş Çaycuma şubesi, BANK-SEN ve Maden-İş Zonguldak temsilcilikleri ile Maden-İş 9. Bölge temsilciliğinin ortak bildirisinde de yansıdı.

Görele TÖB-DER, TÜS-DER ve İGD Şubeleri ise olayı Başbakana çektikleri bir telgrafla kınadılar ve TÜS-DER Yöneticilerinin serbest bırakılmasını istediler.

Artvin' de TÜS—DER kongresini birlik dayanışma kazandı

Artvin TÜS-DER Kongresi Temmuz başında yapıldı. 70 delegenin katıldığı seçimde Dev-Sol'cularla Birlik Dayanışma listesi çekişti. Seçimi 45 oyla Birlik Dayanışma listesi kazandı. Dev-Sol'un sözcülüğünü üstlenen TÖB-DER üyesi Olgun Delikanlı «Bu kayıbı başka yerde kazanacağız. Tüm ülkede karşımıza çıkabilen tek siyasi çizgi siz Birlik Dayanışmacılarsınız» diye konuştu.

İGD Bozüyük Şubesi 1. kongresini yaptı

İGD Bozüyük Şubesi ilk kongresini Temmuz başında yaptı. İGD'nin devrimci ve savaşkan çizgisini yansıtan kongrede Mehmet Tosun, Ahmet Aksu, Recep Çakır, Nurettin Uslu, Nurettin Akyol yeni yönetim kurulunu oluşturdular.

Bursa TÜS—DER seçimini "Birlik" listesi kazandı

TÜS-DER Bursa Şubesinin 4. Olağan Kongresi Haziran sonunda yapıldı. Şube eski başkanı Ahmet Demirel'in açış konuşması ile başlayan kongrede grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının sağlık emekçilerince kazanılması, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması, Tam Gün yasasının sağlık emekçilerin çıkarlarına aykırı yanlarının hızla düzeltilmesi, TÜS-DER'in Dünya Sendikalar Federasyonuna katılması ve UDC'nin yaşama geçirilmesi için etkin savaş verilmesi «Kongre Kararları» olarak ve oybirliği ile benimsendi.

54 delegenin katıldığı kongreyi «yolumuz işçi sınıfının yoludur» bel gisini bayrak edinmiş «Sağlık Emekçilerinin Birliği» listesi 51 oy alarak kazandı.

Balıkesir Halkevi seçimli yönetime kavuştu

Bir süredir Genel Merkezce atanan bir kurul tarafından yönetilmekte olan Balıkesir Halkevi Temmuz ayı başında genel kurulunu topladı ve İsmail Eryılmaz başkanlığında, seçimle gelmiş bir yönetime kavuştu.

Üsküdar' da devrimci dayanışma örneği

Üsküdar Halkevi, Atatürk Eğitim Enstitüsünde faşist bir saldırı sonunda ölen ilerici öğretmen Recep Taşcı'nın anısına 5 Ağustos günü, şube salonunda bir toplantı düzenledi. Ayrıca Recep Taşcı'nın çocukları Demet ve Umut Taşcı adına Ziraat Bankası Üsküdar Şubesinde 44577 sayılı bir hesap açtı, tüm demokratları da bu konuda da yanışmaya ve göreve çağırdı.

Edirne İGD şubesi kapatıldı

İGD Edirne Şubesi polis tarafından, «Mali usulsüzlük» gerekçesi ile kapatıldı. Edirne'de özellikle faşist terör odaklarının karşısında halkın cangüvenliğini yığınsal olarak korumak amacıyla yürütülen örgütlenme çalışmalarının temel direği durumunda olan İGD'nin böyle bir «kılıfla» kapatılması Trak ya'daki demokrasi güçleri tarafından protesto edildi.

Erdoğan Aksu ve Fahrettin hoca anıldı

GEÇEN yıl faşistlerce sırtından kurşunlanarak öldürülen İGD üyesi, Politika gazetesi Samsun sorumlusu Erdoğan Aksu, Ardanuçlu ilericiler tarafından köyünde mezarı başında düzenlenen yığınsal bir törenle anıldı. Erdoğan Aksu'nun anısının, Ardanuç'ta ilerici gençlik hareketini daha da geliştirip güçlendirdiğini belirten gençler, Aksu'nun köyünde, köylü analarla, bacılarla omuz omuza mezarlığa gittiler ve «faşizme geçit vermeyeceğiz» belgisini Ardanuç dağlarında da yankılandırdılar.

Gene bir yıl önce, Beykozda MHP'liler tarafından kurşunlanarak kahpece öldürülen Atatürk Eğitim Enstitüsü öğretmeni Fahrettin Yılmaz da Manavgat'ta, Yenikköy'deki mezarı başında bölgedeki ilericilerin de katıldığı bir törenle anıldı. Fahrettin Yılmaz'ın ağabeyi İSTA Haber Ajansı Manavgat sorumlusu Kemal Yılmaz bir konuşma yaptı ve Fahrettin Yılmaz'ı anlattı. Törene katılan ilericiler Fahrettin Yılmaz'ın yükselttiği bayrağı daha da yücelere taşıyacaklarına and içtiler.

lerine, trenden inen TİKP'li gericiler sataştılar. Ardından da Karşıyaka Karakolu'na gidip «İGD'liler bize silah çekti» diye yalan ihbarda bulundular.

Maocu muhbirlerle ortaklaşa davranan polis çaybahçesini bastı ve 10'u İGD, 2'si Genç Öncü üyesi 12 kişiyi karakola götürdü. Yaşar Köker ile Mehmet Terzi'yi tutukladı. Polis karakolda ileri ci gençlere «Karşıyaka'da ya siz olacaksınız ya biz. İGD'ye Karşıyaka'da dernek şubesi açtırmayacağız» dedi. Bilindiği gibi Karşıyaka İGD Şubesi bir süre önce polis tarafından gerekçe gösterilmeksizin kapatılmıştı.

GEYVE

Geyve'de 10 Temmuz günü ÜGD'li faşistlerce düzenlenen «Şahlanış Gecesi»nden önce faşist militanlar ikisi CHP li, ikisi de İGD üyesi dört ilericiye saldırdılar. Saldırı püskürtüldü. Ancak kentte faşist terör yaygınlaşma eğilimi gösteriyor.

ESKİŞEHİR

9 Temmuz günü gece saat 22'de Eskişehir'in Osmangazi Mahallesinde iki İGD üyesi maocu bir grubun silahlı saldırısına uğradı. Ancak polis İGD üyelerini gözaltına aldı ve Selahattin Çengel ile Necati Mutlu adlı ilerici gençlere karakolda işkence uyguladı.

TORBALI

Torbalı'da TÖB-DER, TÜS-DER, TÜM-DER, Genç Öncü ve İGD arasında eylem birliği çalışmaları gelişiyor. Özellikle faşist saldırılara karşı halkın can güvenliğini örgütlü olarak korumaya yönelen eylem birliğinin ilk ürünü bu örgütlerce yayınlanan ortak açıklama oldu. Açıklamada ilçedeki faşizan saldırılar sergilendi, polisteki işkenceler anlatıldı ve yetkililer görevlerini yapmaya çağrıldı.

Daha sonra da ilçe kaymakamı ile görüşmeye gidildi. Ancak Kaymakam sorunu dinlemeden İGD ve Genç Öncü temsilcisini odasından çıkardı ve bu örgütleri «illegal örgüt» olarak nitelemekten kaçınm... Kaymakam bu konudaki uyarıları dinlememekte de ısrar etti. Gerek faşist saldırılar, gerekse kaymakamın tutumu bir telgrafla Başbakan'a duyuruldu.

ERGANİ

Ergani'de 50'ye yakın ilerici genç, 13 Temmuz günü sabah saat 6.30'da köylülerin, emekçilerin yoğun olduğu Buğday Pazarı'nda kısa süren ancak büyük ilgi toplayan etkili bir gösteri düzenlediler. Köylülerin, hamalların, emekçilerin büyük ilgisini çeken, yığınsal bir katılıma dönüşen gösteri sırasında, MHP'nin kapatılması ulusal baskıya son verilmesi, UDC'de birleşilmesi istendi. Bildiriler dağıtıldı, pankartlar, flamalar alana asıldı. Köylüler önce alkışlıyarak destekledikleri bu eyleme bir kaç dakika sonra etkin olarak katıldılar. Eylem Ergani'de ilerici güçlerin bir kazanımı oldu.

DENİZLİ

Denizli'de TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması gibi güncel demokratik istemleri savunmak üzere oluşturulan güçbirliği toplantısında Dev-Yol'un «devrim kaçağı yüzü bir kez daha açığa çıktı. İGD'nin imza attığı bir bildirinin altına imza koyamayacakları gerekçesiyle antifaşist görevlerin yerine dar grup çıkarlarını koyduklarını açıkça sergileyen Dev Yol'un Denizli'de zaten sallanan tabanında bu tutum, derin çatlaklar yarattı. Bölgedeki işçi, öğretmen, sağlık emekçisi, gençlik, kadın, hekim ve teknik eleman örgütlerinin katıldığı toplantıyı terkeden Dev-Yol'un etkinlik sağlamış altı kuruluş Dev-Yol şefleri yüzünden demokrasi güçlerinin birliğinin dışına düşmenin çıkmazını yaşıyor.

GÖLCÜK

Gölcük'te Temmuz ayının ilk haftasında bölgedeki sendikal ve ortak bir toplantı düzenleyerek bir eylem birliği oluşturdular. Özelikle disiplin ve ilkelere uyum bakımından örnek bir gelişmeye işaret eden eylem birliği tüm örgütlerin katılımı ile gerçekleştirilen bir bildiri dağıtımı ile bir adım attı.

Kocaeli' nde sendikal birlik somut adımlar atıyor

Kocaeli yöresinde Türk İş'e bağlı Çimse İş İzmit, Darıca ve Hereke şubeleri, Teksif'in İzmit ve Hereke şubeleri, Petrol İş Yarımca ve Yalova şubeleri, YSE İş İzmit Şubesi, Yol İş'in 6 ve 23 No'lu şubelerinin oluşturduğu sendikal Birlik ile aynı örgütlenmenin yayın organı olan Birliğin Sesi Bülteni tarafından ortaklaşa düzenlenen eğitim seminerlerine 150 işçi katıldı ve «Sendikalı İşçinin Temel Eğitimi» konulu seminer programı başarıyla uygulandı. Seminer sonunda Sendikal Birlik'in semineri izleyen üyeleri grevci Banksen üyelerini ziyaret ederek dayanışmalarını belirttiler. Birlik, bölgede çeşitli demokratik dayanışma eylemlerine katılarak etkinliğini somut adımlarla sürdürüyor.

DOĞU'DAN MEKTUP VAR!

ve yoksulsan ve doğuluysan ve kürtsen ...

«... Bizler Siirt iline bağlı Batman ilçesinin Kayabağ köylüleriyiz. Toprak ağası Karsak'ların yoğun baskı ve saldırısı altındayız. Hazineninkiler de dahil toprakların hemen hepsini ellerinde bulunduran Karsak'larca düzenlenen saldırı sonucu Abdullah Hazer isimli bir köylü öldürüldü, Naciye Hazer adlı 12 yaşında bir kız çocuğu da ağır yaralandı. Şimdi komadadır.

Ne var ki saldırganlar, katiller belli olmalarına rağmen yakalanamamışlar ve bunlar hakkında herhangi bir soruşturma açılmamıştır. Saldırganlar bundan cesaret alarak saldırılarına devam etmektedirler.

Biz köylüler, olayı size bildiriyor ve gerekenin yapılmasını bekliyoruz.

Saldırganların derhal tutuklanmasını ve biz köylülere köyde can güvenliğinin sağlanmasını istiyoruz.

Saygılarımızla. 29.6.1979

Kayabağ Köylüleri...»

BU mektup Başbakan Bülent Ecevit'e gönderildi. İçişleri Bakanlığına ve Siirt Valiliğine de gönderildi.

O gün bugün ne bir ses, ne bir soluk.

Kayabağ (Basorke) Şıkestek mezrası ile birlikte 70 hanelik bir Doğu köyüdür. Köyde yoksul Kürt köylüleri oturur ama köyün toprakları -hazine arazisi de dahil- köylülerin değil Karsak ailesinindir. Köyün devletçe yapılan çeşmesinden yalnız Karsak'ların tarlaları sulanır, malı davarı suvarılır, havuzları doldurulur. Köye devletçe sağlanan tarım araç gereçleri yalnız Karsak'ların topraklarını sürer, biçer, toplar, bağlar...

Uyanan Kürt köylülerini yıldırmaktan bir an bile geri kalmaz Karsak'lılar.

27 Haziran günü Hasan, Reşat ve Nuri Karsak ile kapıkulları, silahlı bir saldırı düzenlediler Basorke köylülerinin üstüne. Yoksul Abdullah Hazer oracıkta öldü. 12 yaşındaki Naziye Hazer yaralandı. Hastanede titreyen sesi ile ifade verdi ve komaya girdi. Şimdi hâlâ komada.

Saldırganlar belli. Olayın canlı tanığı Naciye kız'ın ifadesi apaçık. Ama köye gelen Batman Yukarı Kara koluna bağlı jandarma birlikleri, doğunun geleneksel uygulamasından kıl payı sapmadılar. Köylüler «saldırgan» oldu. Öldürülen Abdullah Hazer «suçlu» ilan edildi. Karsak'lar gene «temiz» çıktı.

Derler ki «ortada para dolaştı». Derler ki Batman, Siirt, Kızıltepe'nin toprak ağaları, beyleri, tüccarları, kaçakçı elebaşıları Karsak'larla kucakkucağadır. Derler ki, aslı Karsak ailesine dayanan Batmanlı tüccar Necat Nasıroğlu, Karsakların hısmı Aydiş'ler, Batman AP İlçe örgütünün yöneticileri, Karsak'ların damadı Kızıltepeli toprak beyi Şakir Gati katillere omuz vermekte, ekonomik, siyasal tüm güçlerini buna harcamaktadırlar.

Başbakan'dan Hükümetten ses çıkmamaktadır. Jandarma öleni suçlu ilan etmekte, yörenin toprak beyleri, tüccarları, politika cambazları katillerle omuzlaşmaktadır. Basorke'nin köyleri ise tek çıkar yolun örgütlenmek, Türkiye işçi sınıfının örgütlü gücünün öncülüğünde işçi köylü bağlaşıklığına giden yolda adımlar atmak olduğunu bilinçlerine kazımaktadırlar. Kanla, ölümle kazımaktadırlar hem de.

İlk grev yasağından bu yana 70 yıl geçti

Temmuz ayının son on günü, ve Ağustosun ilk günleri Türkiye işçi sınıfı tarihinin önemli ve unutulmaz yıldönümleriyle doludur. 1908 yılında, uyanış halindeki Osmanlı işçi sınıfının emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin gözlerini korkutan, onları hemen önlem almaya yönelten ilk yaygın grev hareketleri... 1909 yılında, emperyalist sermayenin ve yerli işbirlikçilerinin bu korkularının yansıması olan ilk grev yasağı: O zamanki adıyla **Tatil-i Eşgal Kanunu...** 1908'de, işçi sınıfımızın tarihinin önemli günlerinden olan Aydın Demiryolları grevi... 1970'de İzmir Aliağa yapı işçilerinin grevi ve Sendikacı Necmettin Giritlioğlu'nun öldürülmesi... Yine 1970'de Derby direnişi, 1968'de Kozlu ve Üzülmez bölgelerinde 15 bin işçinin ocaklara inmeyi reddederek yaptıkları direniş... 1969 Türk Demir, Döküm direnişi daha niceleri... Ve 24 Temmuz 1963'de, Bülent Ecevit'in Çalışma Bakanlığı sırasında 274 ve 275 sayılı, Sendika Grev, lokavt ve toplu sözleşme yasalarının çıkarılması. Hepsi bu sıcak Temmuz ve Ağustos günlerinin anıları arasındadır.

1908 yılı, Türkiye işçi sınıfı tarihinde, ikinci Meşrutiyetin ilân edildiği; ve İttihat-Terakki'nin iktidarı almasından sonra, işçi hareketlerinin, grevlerin kendiliğinden büyük bir patlama gösterdiği yıl olarak bilinir. İkinci Meşrutiyetin ilânından sonra, İttihatçıların «Hür hiyet, eşitlik» vaadlerine inanan işçiler işçi hareketlerinin en gelişkin olduğu Selânik'ten başlayarak, çeşitli bölgelerde greve gittiler. Ücret artışı, iş koşullarının düzeltilmesi, işgününün kısaltılması gibi istemleri yanında, örgütlenme özgürlüğünün tanınması, iş yasasının çıkarılması gibi istemleri de vardı.

İşçi hareketinin bu kabarması, o zamana kadar tek tük görülen iş bırakma yani grev eylemlerinin birden artması ve Selânik'den, İstanbul'dan Bağdat'a kadar yayılması karşısında İttihat Terakki iktidarı, önceki tutumunu ve görünümünü hemen değiştirdi. Zaten, grevlerden en fazla etkilenen Alman sermayesi, Almancı İttihat Terakki iktidarını çoktan sıkıştırmaya, bir önlem alınmasını, önlem alınmadığı takdirde durumun kötüye gideceğini ve Almanya'nın İttihat-Terakki'yi desteklemekten vazgeçebileceğini tekrarlamaya başlamıştı. O günlerde, Babıali'deki Dahiliye Nezareti'nin (İçişleri Bakanlığı-nın) ve diğer Nezaretlerin kapısını Alman işadamları ve Alman elçisi aşındırıyor, işçi hareketlerinin ne bahasına olursa olsun engellenmesi için baskı yapıyordu.

Tatil-i Eşgal yani İş bırakma Kanunu olarak tanınan bu ilk yasa, önce 1908 Eylülünde geçici olarak alelacele çıkarıldı. Maksat, işçi hareketlerini ve grevleri hemen, vakit geçirmeksizin engelleyebilmekti. Daha sonra, 1909 yılının 27 Temmuzunda Tatil-i Eşgal Kanun-u Muvakkat'i Meclisten geçti ve kesinleşti. Bu ilk sendika ve grev yasasının hazırlanmasında o sıralarda Adalet Bakanlığında danışmanlık yapan Kont Ostrog adlı bir Alman sermaye sözcüsünün büyük katkısı olmuş, hatta yasanın büyük bölümünü bizzat kendisi hazırlamıştı. O günlerde, ülkenin en yaygın gazetelerinden İkdam gazetesi, grev yasağının haklılığını savunurken şöyle diyordu: **«Memletimizde mevcut sanayi ecnebi sermayeleriyle meydana gelmiştir. Demek ki grevler, dolayısıyle itibarı malimiz üzerinde tesir icra eder, şirketlerin hisse senetleri düşer.»** Ticaret Odası gazetesi ise, Türkiye işçilerini küçümsüyor, onlara grev hakkını, her türlü hakkı çok görüyor, şöyle yazıyordu: **«Yerli amelenin politika manevracılarına kolaylıkla kapılacakları derkâr olduğundan ecnebi ameleleri derecelerinde matalibatta (istemlerde) bulunmaları gayri caizdir.»** Yasanın Mecliste görüşülmesi sırasında az sayıda mebbus grev yasağını eleştirirken Sadrazam (Başbakan) Kâmil paşa bu yasanın «Hareketi Askeriye ve hayatı iktisadiyeyi bir tehlikei nâgihaniye maruz bırakmamak için» çıkarıldığını bildiriyor, grev yasağını savunuyordu.

200 bin kişiyi aşkın büyük Saraçhane Mitingi...

Böylece işbirlikçi burjuvazi, efendisi emperyalist sermayenin de dayatmalarıyla, Türkiye işçi sınıfına ilk büyük grev ve sendika kurma yasağını bundan tam 70 yıl önce koymuş, daha o zamandan işçi sınıfından, onun örgütlenmesinden ve ona tanınacak özgürlüklerden ne kadar korktuğunu belli etmişti.

1909'dan başlayarak, taa 1963 yılına kadar, burjuvazi işçilerin örgütlenme haklarını, hatta sendikal örgütlenme haklarını ve grev haklarını gaspetmek, kısıtlamak için herşeyi yaptı. Pek çok olay vardır unutulmuş. 1927'lerde, 1932'lerde, 1938'lerde, işçiler ekonomik ve demokratik hakları için işkence görüyor, tutuklanıyor, hatta öldürülüyorlardı. 1927 yılında Liman işçilerinin grevinde 15 işçinin polis tarafından vurulduğunu hatırlayan var mı? Tramvay işçilerinin ardarda patlak veren grevleri nasıl bastırılmıştır? Tütün işçilerinden hayatta olanlar neler anlatırlardı kim bilir?

1946'da sözde bir gevşeme... İkinci Dünya Savaşı bitmiş, Türkiye nin Batı'ya katılmasına vede demokrasiye geçmesine karar verilmiş. Burjuvazi sendikaların kurulması gerçeğini kabullenmek zorunda. İşçiler arasında geniş bir ekonomik ve siyasal örgütlenme çabası başlıyor. 1946'da hazırlanan sendikalar yasası, 1909 Tatil-i Eşgal yasası gibi iki yabancının, iki İngiliz «uzmanının» eseridir. İşçilere grev hakkı tanımayan, böylece de sendikalaşmayı sözde, kâğıt üzerinde bırakan bu yasa mecliste görüşülürken gerek CHP gerekse o sırada yeni kurulmuş, sözde özgürlükçü DP, işçilere grev hakkı tanınmamasını şiddetle savundular. Yasa, grev hakkı vermeden çıkarıldı. Yine de Türkiye işçi sınıfı örgütlenmeye öylesine susamıştı ki, 1946 yılında kısa bir sürede 600 kadar sendika kuruldu. Burjuvazi sendika sözcüğünden bile korkuyor, zamanın CHP'li Çalışma Bakanı Sadi Irmak «Sendika» sözcüğü yerine «Dernek» sözcüğünü öneriyordu. Aslında sendikalara Dernek statüsünden fazla birşey tanımayan Sendikalar Yasası 1947'de yasalaştı. Grev hakkı tartışmaları ise sürdü gitti.

1950'de iktidara gelen DP, önceki vaadlerine rağmen grev hakkını yasalaştırmaya hiç yanaşmadı. Oysa 1951, 1952'lerde, Türkiye işçi sınıfının örgütlenmesinin boyutları durmaksızın gelişiyor, Sendika birlikleri ve Türk İş kuruluyordu. 1954'de grev yasağına rağmen çeşitli iş bırakmalar, grevler görüldü. 1956'da büyük grev hakkı kampanyaları açıldı. 1957-1958 1959 yılları, Türkiye işçi sınıfının grev hakkı isteminin yoğunlaştığı ve bu uğurda savaşımın yeni boyutlara ulaştığı yıllar oldu. 1960'da DP hükümeti 27 Mayıs askersel darbesiyle düşürüldü. 1961'de göreli olarak demokratik hak ve özgürlükler tanıyan 1961 Anayasası kabul edildi ve işçi hareketleri, işçi sınıfı örgütlenmesi yeni bir ivme kazandı. İşçi sınıfı savaşımıyla bu kapıyı zorlamakta gecikmeyecekti. 1961 Anayasasının 41. maddesine göre, **«İktisadi ve sosyal hayat, adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir anlayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir»**di. Yine 1961 Anayasası, 47. maddesinde işçilerin iktisadi ve sosyal durumlarını korumak ve düzenlemek amacıyla toplu sözleşme ve grev haklarına sahip olduğunu kabul ediyordu. Artık işçi sınıfı ve sendikalar Anayasada yeralan haklarının yasallaşması için savaşıma giriyorlardı.

1962 yılında, Çalışma Bakanı Bülent Ecevit, **«Grev ve Toplu sözleşme hakkını düzenleyen yasanın çıkmaması halinde Anayasa ihlal edilmiş olur»** dedi.

İlerici, işçiden yana sendikaların baskıları sonucu, Türk İş Genel Merkezi 1962 sonunda Anayasada yer alan grev hakkının yasallaşmamasını ve kullandırılmamasını protesto için Saraçhanede büyük bir miting düzenledi.

1963 yılında grev ve toplu sözleşme yasaları Mecliste görüşülmeye başlandı. Bu arada bir sıra grev eylemi gözleniyor, işçi sınıfı Anayasal hakkını, yasanın çıkmasını beklemeden kullanıyordu. Kavel grevi bu türden eylemlerin en yiğidi, en görkemlisi, en etkili ve başarılısı oldu. İşçi sınıfı tarihine geçti. 24 Temmuz 1963'de grev ve toplu sözleşme yasası yürürlüğe girdi. Yasaya konan bir özel hükümle Kavel olayları sırasında haklarında dava açılan tüm işçiler hakkındaki dosyalar kapatıldı. Böylece, Türkiye işçi sınıfı, 1909 Tatil-i Eşgal yasasından tam 54 yıl sonra, kısıtlı da olsa, lokavt'ı da birlikte getirse de düzenlemeye, geliştirilmeye genişletmeye muhtaç çok yanları da bulunsa grev, toplu sözleşme ve sendikalaşma hakkını yasayla elde ediyor, neredeyse yüzyılı bulan bir ekonomik, sendikal haklar savaşımında bir ileri adım atıyordu.

274-275 sayılı yasalarla tanınan hakların, işçi sınıfına ihsan edildiğini söyleyenler vardır. Bu yargı, Türkiye işçi sınıfının neredeyse 1870'lere hatta Zonguldak kömür madenlerinde, askeri fabrikalarda 1850'lere kadar giden savaşım geleneği tarafından yalanlanmaktadır. Eğer işçi sınıfı tüm yasaklara ve baskılara rağmen direnmemiş, örgütlenmemiş, eylem yapmamış olsaydı, Kaveller, reji grevleri tramvay direnişleri olmasaydı, burjuvazi bu kısıtlı hakları tanımaya bile kolay kolay yanaşmazdı.

15-16 Haziran 1970'de, burjuvazi, işçi hareketinin yükselmesinden korkarak 274-275 sayılı yasaları geriye doğru değiştirmeye kalkıştığı zaman, Türkiye işçi sınıfı kazanımlarına nasıl sahip çıkacağını, kazanımlarını korumasını ve ilerletmesini ne kadar iyi bildiğini kanı, canı bahasına gösterdi.

Ama savaşım sürüyor, savaş tümüyle kazanılana kadar da sürecek.

SAHİBİ: OYA BAYDAR
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: ALİ İHSAN ÖZGÜR
İbrahim ARIK

● YÖNETİM YERİ: 3. Beyler Eminsoy İşhanı K. 3 No: 304 Kemeraltı-İZMİR ● BANKA HESAP NO: Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-53 ● ABONE KOŞULLARI: Yıllık 400 TL. 6 Aylık 200 TL. 3 Aylık 100 TL. ● YURT DIŞI ABONE: (YILLIK): F. Almanya 80 DM. Hollanda 100 Gulden ● İLAN KOŞULLARI: (İç Sayfalar) sütun cm 50 TL. ● İÇ DÜZEN Savaş Yolu Teknik Sekreterliği ● DİZGİ: Doğruluk Matbaası ● BASKI S.S. Tükel Gazetecilik ve Matbaacılık. Gazi Bulvarı No: 18 - İZMİR ● DAĞITIM Savaş Yolu Dağıtım
Baskı Tarihi 3 Ağustos 1979